ഭവത്യതിശയസ്തേന മനസ്യേവം വിചാര്യതാം .. 69..

ന നിരോധോ ന ചോത്പത്തിർന ബദ്ധോ ന ച സാധകഃ .
ന മുമുക്ഷുർന വൈ മുക്ത ഇത്യേഷാ പരമാർഥതാ .. 70..

അവാങ്മനസഗമ്യം തം ശ്രുതിർബോധയിതും സദാ .
ജീവമീശം ജഗദ്വാപി സമാശ്രിത്യാവബോധയേത് .. 71..

യയാ യയാ ഭവേത്പുംസാം വ്യുത്പത്തിഃ പ്രത്യഗാത്മനി .
സാ സൈവ പ്രക്രിയേഹ സ്യാത്സാധ്വീത്യാചാര്യഭാഷിതം .. 72..

ശ്രുതിതാത്പര്യമഖിലമബുധ്വാ ഭ്രാമ്യതേ ജഡഃ .
വിവേകീ ത്വഖിലം ബുധ്വാ തിഷ്ഠത്യാനന്ദവാരിധൗ .. 73..

മായാമേഘോ ജഗന്നീരം വർഷത്വേഷ യഥാ തഥാ .
ചിദാകാശസ്യ നോ ഹാനിർന വാ ലാഭ ഇതി സ്ഥിതിഃ .. 74..

ഇമം കൂടസ്ഥദീപം യോഽനുസന്ധത്തേ നിരന്തരം .
സ്വയം കൂടസ്ഥരൂപേണ ദീപ്യതേഽസൗ നിരന്തരം .. 76..

ഇതി കൂടസ്ഥദീപോ നാമ അഷ്ടമഃ പരിച്ഛേദഃ .. 8.

9. ധ്യാനദീപോനാമ - നവമഃ പരിച്ഛേദഃ .

സംവാദിഭ്രമവദ്ബ്രഹ്മതത്ത്വോപാസ്ത്യാപി മുച്യതേ .
ഉത്തരേ താപനിയേഽതഃ ശ്രുതോപാസ്തിരനേകധാ .. 1..

മണിപ്രദീപപ്രഭയോർമണിബുദ്ധ്യാഭിധാവതോഃ .
മിഥ്യാജ്ഞാനാവിശേഷേഽപി വിശേഷോഽർഥക്രിയാം പ്രതി .. 2..

ദീപോപവരകസ്യാന്തർവർതതേ തത്പ്രഭാ ബഹിഃ .
ദൃശ്യതേ ദ്വാര്യഥാന്യത്ര തദ്വദ്ദൃഷ്ടാ മണേഃ പ്രഭാ .. 3..

ദൂരേ പ്രഭാദ്വയം ദൃഷ്ട്വാ മണിബുദ്ധ്യാഭിധാവതോഃ .
പ്രഭായാം മണിബുദ്ധിസ്തു മിഥ്യാജ്ഞാനം ദ്വയോരപി .. 4..

ന ലഭ്യതേ മണിർദീപപ്രഭാം പ്രത്യഭിധാവതാ .
പ്രഭായാം ധാവതാവശ്യം ലഭ്യതൈവ മണിർമണേഃ .. 5..

ദീപപ്രഭാമണിഭ്രാന്തിർവിസംവാദിഭ്രമഃ സ്മൃതഃ .
മണിപ്രഭാമണിഭ്രാന്തിഃ സംവാദിഭ്രമ ഉച്യതേ .. 6..

ബാഷ്പം ധൂമതയാ ബുധ്വാ തത്രാംഗാരാനുമാനതഃ .
വഹ്നിര്യദൃച്ഛയാ ലബ്ധഃ സ സംവാദിഭ്രമോ മതഃ .. 7..

ഗോദാവര്യുദകം ഗംഗോദകം മത്വാ വിശുദ്ധയേ .
സമ്പ്രോക്ഷ്യ ശുദ്ധിമാപ്നോതി സ സംവാദിഭ്രമോ മതഃ .. 8..

ജ്വരേണാപ്തഃ സന്നിപാതം ഭ്രാന്ത്യാ നാരായണം സ്മരൻ .
മൃതഃ സ്വർഗമവാപ്നോതി സ സംവാദിഭ്രമോ മതഃ .. 9..

പ്രത്യക്ഷസ്യാനുമാനസ്യ തഥാ ശാസ്ത്രസ്യ ഗോചരേ .
ഉക്തന്യായേന സംവാദിഭ്രമാഃ സന്തീഹ കോടിശഃ .. 10..

അന്യഥാ മൃത്തികാദാരുശിലാഃ സ്യുർദേവതാഃ കഥം .
അഗ്നിത്വാദിധിയോപാസ്യാഃ കഥം വാ യോഷിദാദയഃ .. 11..

അയഥാവസ്തുവിജ്ഞാനാത്ഫലം ലഭ്യത ഈപ്സിതം .
കാകതാലീയതഃ സോഽയം സംവാദിഭ്രമ ഉച്യതേ .. 12..

സ്വയം ഭ്രമോഽപി സംവാദീ യഥാ സമ്യക്ഫലപ്രദഃ .
ബ്രഹ്മതത്ത്വോപാസനാപി തഥാ മുക്തിഫലപ്രദാ .. 13..

വേദാന്തേഭ്യോ ബ്രഹ്മതത്ത്വമഖണ്ഡൈകരസാത്മകം .
പരോക്ഷമവഗമ്യൈതദഹമസ്മീത്യുപാസതേ .. 14..

പ്രത്യഗ്വ്യക്തിമനുല്ലിഖ്യ ശാസ്ത്രാദ്വിഷ്ണ്വാദിമൂർതിവത് .
അസ്തി ബ്രഹ്മേതി സാമാന്യജ്ഞാനമത്രം പരോക്ഷധീഃ .. 15..

ചതുർഭുജാദ്യവഗതാവപി മൂർതിമനുല്ലിഖൻ .
അക്ഷൈഃ പരോക്ഷജ്ഞാന്യേവ ന തദാ വിഷ്ണുമീക്ഷതേ .. 16..

പരോക്ഷത്വാപരാധേന ഭവേന്നാതത്ത്വവേദനം .
പ്രമാണേനൈവ ശാസ്ത്രേണ സത്യമൂർതേർവിഭാസനാത് .. 17..

സച്ചിദാനന്ദരൂപസ്യ ശാസ്ത്രാദ്ഭാന്യേഽപ്യനുല്ലിഖൻ .
പ്രത്യഞ്ചം സാക്ഷിണം തത്തു ബ്രഹ്മ സാക്ഷാന്ന വീക്ഷതേ .. 18..

ശാസ്ത്രോക്തേനൈവ മാർഗേണ സച്ചിദാനന്ദനിർണയാത് .
പരോക്ഷമപി തജ്ജ്ഞാനം തത്ത്വജ്ഞാനം ന തു ഭ്രമഃ .. 19..

ബ്രഹ്മ യദ്യപി ശാസ്ത്രേഷു പ്രത്യക്ത്വേനൈവ വർണിതം .
മഹാവാക്യൈസ്തഥാപ്യേതദ്ദുർബോധമവിചാരിണഃ .. 20..

ദേഹാദ്യാത്മത്വവിഭ്രാന്തൗ ജാഗ്രത്യാം ന ഹഠാത്പുമാൻ .
ബ്രഹ്മാത്മത്വേന വിജ്ഞാതും ക്ഷമതേ മന്ദധീത്വതഃ .. 21..

ബ്രഹ്മമാത്രം സുവിജ്ഞേയം ശ്രദ്ധാലോഃ ശാസ്ത്രദർശിനഃ .
അപരോക്ഷദ്വൈതബുദ്ധിഃ പരോക്ഷദ്വൈതബുദ്ധ്യനുത് .. 22..

അപരോക്ഷശിലാബുദ്ധിർന പരോക്ഷേശതാം നുദേത് .
പ്രതിമാദിഷു വിഷ്ണുത്വേ കോ വാ വിപ്രതിപദ്യതേ .. 23..

അശ്രദ്ധാലോരവിശ്വാസോഃ നോദാഹരണമർഹതി .
ശ്രദ്ധാലോരേവ സർവത്ര വൈദികേഷ്വധികാരതഃ .. 24..

സകൃദാപ്തോപദേശേന പരോക്ഷജ്ഞാനമുദ്ഭവേത് .
വിഷ്ണുമൂർത്യുപദേശോ ഹി ന മീമാംസാമപേക്ഷതേ .. 25..

കർമോപാസ്തീ വിചാര്യേത്യേഽനുഷ്ഠേയാവിനിർണയാത് .
ബഹുശാഖാവിപ്രകീർണം നിർണേതും കഃ പ്രഭുർനരഃ .. 26..

നിർണിതോഽർഥഃ കല്പസൂത്രൈർഗ്രഥിതസ്താവതാസ്തികഃ .

വിചാരമന്തരേണാപി ശക്തോഽനുഷ്ഠാതുമഞ്ജസാ .. 27..

ഉപാസ്തീനാമനുഷ്ഠാനമാർഷഗ്രന്ഥേഷു വർണിതം .
വിചാരാക്ഷമമർത്യാശ്ച തത്ശ്രുത്വോപാസതേ ഗുരോഃ .. 28..

വേദവാക്യാനി നിർണേതുമിച്ഛന്മീമാംസതാം ജനഃ .
ആപ്തോപദേശമന്ത്രേണ ഹ്യനുഷ്ഠാനം തു സംഭവേത് .. 29..

ബ്രഹ്മസാക്ഷാത്കൃതിസ്ത്വേവം വിചാരേണ വിനാ നൃണാം .
ആപ്തോപദേശമാത്രേണ ന സംഭവതി കുത്രചിത് .. 30..

പരോക്ഷജ്ഞാനമശ്രദ്ധാ പ്രതിബധ്നാതി നേതരത് .
അവിചാരോഽപരോക്ഷസ്യ ജ്ഞാനസ്യ പ്രതിബന്ധകഃ .. 31..

വിചാരാപ്യപരോക്ഷേണ ബ്രഹ്മാത്മാനം ന വേത്തി ചേത് .
ആപരോക്ഷ്യാവസാനത്വാദ്ഭൂയോഭൂയോ വിചാരയേത് .. 32..

വിചാരയന്നാമരണം നൈവാത്മാനം ലഭേത ചേത് .
ജന്മാന്തരേ ലഭേതൈവ പ്രതിബന്ധക്ഷയേ സതി .. 33..

ഇഹ വാമുത്ര വാ വിദ്യേത്യേവം സൂത്രകൃതോദിതം .
ശൃണ്വന്തോഽപ്യത്ര ബഹവോ യന്ന വിദ്യുരിതി ശ്രുതിഃ .. 34..

ഗർഭ ഏവ ശയാനഃ സന്വാമദേവോഽവബുദ്ധവാൻ .
പൂർവാഭ്യസ്തവിചാരേണ യദ്വദധ്യയനാദിഷു .. 35..

ബഹുവാരമധീതേഽപി തദാ നായാതി ചേത്പുനഃ .
ദിനാന്തരേഽനധീത്യൈവ പൂർവാധീതം സ്മരേത്പുമാൻ .. 36..

കാലേന പരിപച്യന്തേ കൃഷിദർഭാദയോ യഥാ .
തദ്വദാത്മവിചാരോഽപി ശനൈഃ കാലേന പച്യതേ .. 37..

പുനഃപുനർവിചാരോഽപി ത്രിവിധപ്രതിബന്ധതഃ .
ന വേത്തി തത്ത്വമിത്യേതദ്വാർതികേ സമ്യഗീരിതം .. 38..

കുതസ്തജ്ജ്ഞാനമിതി ചേത്തദ്ധി ബന്ധപരിക്ഷയാത് .
അസാവപി ച ഭൂതോ വാ ഭാവീ വാ വർതതേ തഥാ .. 39..

അധീതവേദവേദാർഥോഽപ്യത ഏവ ന മുച്യതേ .
ഹിരണ്യനിധിദൃഷ്ടാന്താദിദമേവ ഹി ദർശിതം .. 40..

അതീതേനാപി മഹിഷീസ്നേഹേന പ്രതിബന്ധതഃ .
ഭിക്ഷുസ്തത്ത്വം ന വേദേതി ഗാഥാ ലോകേ പ്രഗീയതേ .. 41..

അനുസൃത്യ ഗുരുഃ സ്നേഹം മഹിഷ്യാം തത്ത്വമുക്തവാൻ .
തതോ യഥാവദ്വേദൈഷ പ്രതിബന്ധസ്യ സങ്ക്ഷയാത് .. 42..

പ്രതിബന്ധോ വർതമാനോ വിഷയാസക്തിലക്ഷണഃ .
പ്രജ്ഞാമാന്ദ്യം കുതർകശ്ച വിപര്യയദുരാഗ്രഹഃ .. 43..

ശമാദ്യൈഃ ശ്രവണാദ്യൈശ്ച തത്ര തത്രോചിതൈഃ ക്ഷയം .

നീതേഽസ്മിൻപ്രതിബന്ധേഽതഃ സ്വസ്യ ബ്രഹ്മത്വമശ്നുതേ .. 44..
BACK TO TOP

ആഗാമിപ്രതിബന്ധശ്ച വാമദേവേ സമീരിതഃ .
ഏകേന ജന്മനാ ക്ഷീണോ ഭരതസ്യ ത്രിജന്മഭിഃ .. 45..

യോഗഭ്രഷ്ടസ്യ ഗീതായാമതീതേ ബഹുജന്മനി .
പ്രതിബന്ധക്ഷയഃ പ്രോക്തോ ന വിചാരോഽപ്യനർഥകഃ .. 46..

പ്രാപ്യ പുണ്യകൃതാം ലോകാനാത്മതത്ത്വവിചാരതഃ .
ശുചീനാം ശ്രീമതാം ഗേഹേ യോഗഭ്രഷ്ടോഽഭിജായതേ .. 47..

അഥവാ യോഗിനാമേവ കുലേ ഭവതി ധീമതാം .
നിസ്പൃഹഃ ബ്രഹ്മതത്ത്വസ്യ വിചാരാത്തദ്ധി ദുർലഭം .. 48..

തത്ര തം ബുദ്ധിസംയോഗം ലഭതേ പൗർവദേഹികം .
യതതേ ച തതോ ഭൂയസ്തസ്മാദേതദ്ധി ദുർലഭം .. 49..

പൂർവാഭ്യാസേന തേനൈവ ഹ്രിയതേ ഹ്യവശോഽപി സഃ .
അനേകജന്മസംസിദ്ധസ്തതോ യാതി പരാം ഗതിം .. 50..

ബ്രഹ്മലോകാഭിവാഞ്ഛായാം സമ്യക്സത്യാം നിരുധ്യതാം .
വിചാരയേദ്യ ആത്മാനം ന തു സാക്ഷാത്കരോത്യയം .. 51..

വേദാന്തവിജ്ഞാനസുനിശ്ചിതാർഥാഃ ഇതി ശാസ്ത്രതഃ .
ബ്രഹ്മലോകേ സകല്പാന്തേ ബ്രഹ്മണാ സഹ മുച്യതേ .. 52..

കേഷാഞ്ചിത്സ വിചാരോഽപി കർമണാ പ്രതിബധ്യതേ .
ശ്രവണായാപി ബഹുഭിര്യോ ന ലഭ്യ ഇതി ശ്രുതേഃ .. 53..

അത്യന്തബുദ്ധിമാന്ദ്യാദ്വാ സാമഗ്ര്യാ വാപ്യസംഭവാത് .
യോ വിചാരം ന ലഭതേ ബ്രഹ്മോപാസീത സോഽനിശം .. 54..

നിർഗുണബ്രഹ്മതത്ത്വസ്യ ന ഹ്യുപാസ്തേരസംഭവഃ .
സഗുണബ്രഹ്മണീവാത്ര പ്രത്യയാവൃത്തിസംഭവാത് .. 55..

അവാങ്മനസഗമ്യം തന്നോപാസ്യമിതി ചേത്തദാ .
അവാങ്മനസഗമ്യസ്യ വേദനം ച ന സംഭവേത് .. 56..

വാഗാദ്യഗോചരാകാരമിത്യേവം യദി വേത്ത്യസൗ .
വാഗാദ്യഗോചരാകാരമിത്യുപാസിത നോ കുതഃ .. 57..

സഗുണത്വമുപാസ്യത്വാദ്യദി വേദ്യത്വതോഽപി തത് .
വേദ്യം ചേല്ലക്ഷണാവൃത്ത്യാ ലക്ഷിതം സമുപാസ്യതാം .. 58..

ബ്രഹ്മ വിദ്ധി തദേവ ത്വം നത്വിദം യദുപാസതേ .
ഇതി ശ്രുതേരുപാസ്യത്വം നിഷിദ്ധം ബ്രഹ്മണോ യദി .. 59..

വിദിതാദന്യദേവേതി ശ്രുതേർവേദ്യത്വമസ്യ ന .
യഥാ ശ്രുത്യൈവ വേദ്യം തത്തഥാ ശ്രുത്യാപ്യുപാസ്യതാം .. 60..

അവാസ്തവീ വേദ്യതാ ചേദുപാസ്യത്വം തഥാ ന കിം .
വൃത്തിവ്യാപ്തിർവേദ്യതാ ചേദുപാസ്യത്വേഽപി തത്സമം .. 61..

കാ തേ ഭക്തിരുപാസ്തൗ ചേത്കസ്തേ ദ്വേഷസ്തദീരയ .
മാനാഭാവോ ന വാച്യോ໕സ്യാം ബഹുശ്രുതിഷു ദർശനാത് .. 62..

ഉത്തരസ്മിംസ്താപനീയേ ശൈബ്യപ്രശ്നേ໕ഥ കാഠകേ .
മാണ്ഡുക്യാദൗ ച സർവത്ര നിർഗുണോപാസ്തിരീരിതാ .. 63..

അനുഷ്ഠാനപ്രകാരോ໕സ്യാഃ പഞ്ചീകരണ ഈരിതഃ .
ജ്ഞാനസാധനമേതച്ചേന്നേതി കേനാത്ര വർണിതം .. 64..

നാനുതിഷ്ഠതി കോ໕പ്യേതദിതി ചേന്നാനുതിഷ്ഠതു .
പുരുഷസ്യാപരാധേന കിമുപാസ്തിഃ പ്രദുഷ്യതി .. 65..

ഇതോ໕പ്യതിശയം മത്വാ മന്ത്രാന്വശ്യാദികാരിണഃ .
മൂഢാ ജപന്തു തേഭ്യോ໕തിമൂഢാഃ കൃഷിമുപാസതാം .. 66..

തിഷ്ഠന്തു മൂഢാഃ പ്രകൃതാ നിർഗുണോപാസ്തിരീര്യതേ .
വിദ്യൈക്യാത്സർവശാഖാസ്ഥാൻഗുണാനത്രോപസംഹരേത് .. 67..

ആനന്ദാദേർവിധേയസ്യ ഗുണസംഘസ്യ സംഹൃതിഃ .
ആനന്ദാദയ ഇത്യസ്മിൻസൂത്രേ വ്യാസേന വർണിതാ .. 68..

അസ്ഥൂലാദേർനിഷേധ്യസ്യ ഗുണസംഘസ്യ സംഹൃതിഃ .
തഥാ വ്യാസേന സൂത്രേ໕സ്മിനുക്താക്ഷരധിയാന്ത്വിതി .. 69..

നിർഗുണബ്രഹ്മതത്ത്വസ്യ വിദ്യായാം ഗുണസംഹൃതിഃ .
ന യുജ്യേതേത്യുപാലംഭോ വ്യാസം പ്രത്യേവ മാം തു ന .. 70..

ഹിരണ്യസ്മശ്രുസൂര്യാദിമൂർതീനാമനുദാഹൃതേഃ .
അവിരുദ്ധം നിർഗുണത്വമിതി ചേത്തുഷ്യതാം ത്വയാ .. 71..

ഗുണാനാം ലക്ഷകത്വേന ന തത്ത്വേ໕ന്തഃപ്രവേശനം .
ഇതി ചേദസ്ത്വേവമേവ ബ്രഹ്മതത്ത്വമുപാസ്യതാം .. 72..

ആനന്ദാദിഭിരസ്ഥൂലാദിഭിഃസ്വാത്മാത്ര ലക്ഷിതഃ .
അഖണ്ഡൈകരസഃ സോ໕ഹമസ്മീത്യേവമുപാസതേ .. 73..

ബോധോപാസ്ത്യോർവിശേഷഃ ക ഇതി ചേദുച്യതേ ശൃണു .
വസ്തുതന്ത്രോ ഭവേദ്ബോധഃ കർതൃതന്ത്രമുപാസനം .. 74..

വിചാരാജ്ജായതേ ബോധോ໕നിച്ഛാ യം ന നിവർതയേത് .
സ്വോത്പത്തിമാത്രാത്സംസാരേ ദഹത്യഖിലസത്യതാം .. 75..

താവതാ കൃതകൃത്യഃ സന്നിത്യതൃപ്തിമുപാഗതഃ .
ജീവന്മുക്തിമനുപ്രാപ്യ പ്രാരബ്ധക്ഷയമീക്ഷതേ .. 76..

ആപ്തോപദേശം വിശ്വസ്യ ശ്രദ്ധാലുരവിചാരയൻ .
ചിന്തയേത്പ്രത്യയൈരന്യൈരനന്തരിതവൃത്തിഭിഃ .. 77..

യാവച്ചിന്ത്യസ്വരൂപത്വാഭിമാനഃ സ്വസ്യ ജായതേ .
താവദ്വിചിന്ത്യ പശ്ചാച്ച തഥൈവാമൃതി ധാരയേത് .. 78..

ബ്രഹ്മചാരീ ഭിക്ഷമാണോ യുതഃ സംവർഗവിദ്യയാ .

സംവർഗരൂപതാം ചിത്തേ ധാരയിത്വാ ഹ്യഭിക്ഷതാ .. 79..

പുരുഷസ്യേച്ഛയാ കർതുമകർതും കർതുമന്യഥാ .
ശക്യോപാസ്തിരതോ നിത്യം കുര്യാത്പ്രത്യയസന്തതിം .. 80..

വേദാധ്യായീ ഹ്യപ്രമത്തോഽധീതേ സ്വപ്നേഽപി വാസിതഃ .
ജപിതാ തു ജപത്യേവ തഥാ ധ്യാതാപി വാസയേത് .. 81..

വിരോധിപ്രത്യയം ത്യക്ത്വാ നൈരന്തര്യേണ ഭാവയൻ .
ലഭതേ വാസനാവേശാത്സ്വപ്നാദാവപി ഭാവനാം .. 82..

ഭുഞ്ജാനോഽപി നിജ ആരബ്ധമാസ്ഥാതിശയതോഽനിശം .
ധ്യാതും ശക്തോ ന സന്ദേഹോ വിഷയവ്യസനീ യഥാ .. 83..

പരവ്യസനിനീ നാരീ വ്യഗ്രാപി ഗൃഹകർമണി .
തദേവാസ്വാദയത്യന്തഃ പരസംഗരസായനം .. 84..

പരസംഗം സ്വാദയന്ത്യാ അപി നോ ഗൃഹകർമ തത് .
കുണ്ഠീ ഭവേദപി ത്വേതദാപാതേനൈവ വർതതേ .. 85..

ഗൃഹകൃത്യവ്യസനിനീ യഥാ സമ്യക്കരോതി തത് .
പരവ്യസനിനീ തദ്വന്ന കരോത്യേവ സർവഥാ .. 86..

ഏവം ധ്യാനൈകനിഷ്ഠോഽപി ലേശാല്ലൗകികമാചരേത് .
തത്ത്വവിത്ത്വവിരോധിത്വാല്ലൗകികം സമ്യഗാചരേത് .. 87..

മായാമയഃ പ്രപഞ്ചോഽയമാത്മാ ചൈതന്യരൂപധൃക് .
ഇതി ബോധേ വിരോധഃ കോ ലൗകികവ്യവഹാരിണഃ .. 88..

അപേക്ഷതേ വ്യവഹൃതിർന പ്രപഞ്ചസ്യ വസ്തുതാം .
നാപ്യാത്മജാഡ്യം കിന്ത്വേഷാ സാധനാന്യേവ കാങ്ക്ഷതി .. 89..

മനോവാക്കായതദ്ബാഹ്യപദാർഥാഃ സാധനാനി താൻ .
തത്ത്വവിന്നോപമൃദ്നാതി വ്യവഹാരോഽസ്യ നോ കുതഃ .. 90..

ഉപമൃദ്നാതി ചിത്തം ചേദ്ധ്യാതാസൗ ന തു തത്ത്വവിത് .
ന ബുദ്ധിം മർദ്ദയന്ദൃഷ്ടോ ഘടതത്ത്വസ്യ വേദിതാ .. 91..

സകൃത്പ്രത്യയമാത്രേണ ഘടശ്ചേദ്ഭാസതേ തദാ .
സ്വപ്രകാശോഽയമാത്മാ കിം ഘടവച്ച ന ഭാസതേ .. 92..

സ്വപ്രകാശതയാ കിം തേ തദ്ബുദ്ധിസ്തത്ത്വവേദനം .
ബുദ്ധിശ്ച ക്ഷണനാശ്യേതി ചോദ്യം തുല്യം ഘടാദിഷു .. 93..

ഘടാദൗ നിശ്ചിതേ ബുദ്ധിർനശ്യത്യേവ യദാ ഘടഃ .
ഇഷ്ടോ നേതും തദാ ശക്യ ഇതി ചേത്സമമാത്മനി .. 94..

നിശ്ചിത്യ സകൃദാത്മാനം യദാപേക്ഷാ തദൈവ തത് .
വക്തും മന്തും തഥാ ധ്യാതും ശക്നോത്യേവ ഹി തത്ത്വവിത് .. 95..

ഉപാസക ഇവ ധ്യായം ലൗകികം വിസ്മരേത് യദി .

വിസ്മരത്യേവ സാ ധ്യാനാദ്വിസ്മൃതിർന തു വേദനാത് .. 96..

ധ്യാനം ത്വൈച്ഛികമേതസ്യ വേദനാന്മുക്തിസിദ്ധിതഃ .
ജ്ഞാനാദേവ തു കൈവല്യമിതി ശാസ്ത്രേഷു ഡിണ്ഡിമഃ .. 97..

തത്ത്വവിദ്യദി ന ധ്യായേത്പ്രവർതേത തദാ ബഹിഃ .
പ്രവർതതാം സുഖേനായം കോ ബാധോഽസ്യ പ്രവർതനേ .. 98..

അതിപ്രസംഗ ഇതി ചേത്പ്രസംഗം താവദീരയ .
പ്രസംഗോ വിധിശാസ്ത്രം ചേന്ന തത്തത്ത്വവിദം പ്രതി .. 99..

വർണാശ്രമവയോവസ്ഥാഭിമാനോ യസ്യ വിദ്യതേ .
തസ്യൈവ ഹി നിഷേധാശ്ച വിധയഃ സകലാ അപി .. 100..

വർണാശ്രമാദയോ ദേഹേ മായയാ പരികല്പിതാഃ .
നാത്മനോ ബോധരൂപസ്യേത്യേവം തസ്യ വിനിശ്ചയഃ .. 101..

സമാധിമഥ കർമാണി മാ കരോതു കരോതു വാ .
ഹൃദയേനാസ്തസർവാസ്ഥോ മുക്ത ഏവോത്തമാശയഃ .. 102..

നൈഷ്കർമ്യേണ ന തസ്യാർഥസ്തസ്യാർഥോഽസ്തി ന കർമഭിഃ .
ന സമാധാനജപ്യാഭ്യാം യസ്യ നിർവാസനം മനഃ .. 103..

ആത്മാസംഗസ്തതോഽന്യത്സ്യാദിന്ദ്രജാലം ഹി മായികം .
ഇത്യചഞ്ചലനിർണിതേ കുതോ മനസി വാസനാ .. 104..

ഏവം നാസ്തി പ്രസംഗോഽപി കുതോഽസ്യാതിപ്രസഞ്ജനം .
പ്രസംഗോ യസ്യ തസ്യൈവ ശങ്ക്യേതാതിപ്രസഞ്ജനം .. 105..

വിധ്യഭാവാന്ന ബാലസ്യ ദൃശ്യത്യേഽതിപ്രസഞ്ജനം .
സ്യാത്കുതോഽതിപ്രസംഗോഽസ്യ വിധ്യഭാവേ സമേ സതി .. 106..

ന കിഞ്ചിദ്വേത്തി ബാലശ്ചേത്സർവം വേത്ത്യേവ തത്ത്വവിത് .
അല്പജ്ഞസ്യൈവ വിധയഃ സർവേ സ്യുർനാന്യയോർദ്വയോഃ .. 107..

ശാപാനുഗ്രഹസാമർഥ്യം യസ്യാസൗ തത്ത്വവിദ്യദി .
ന തത് ശാപാദിസാമർഥ്യം ഫലം സ്യാത്തപസോ യതഃ .. 108..

വ്യാസാദേരപി സാമർഥ്യം ദൃശ്യതേ തപസോ ബലാത് .
ശാപാദികാരണാദന്യത്തപോജ്ഞാനസ്യ കാരണം ... 109..

ദ്വയം യസ്യാസ്തി തസ്യൈവ സാമർഥ്യജ്ഞാനയോർജനിഃ .
ഏകൈകം തു തപഃ കുർവന്നേകൈകം ലഭതേ ഫലം .. 110..

സാമർഥ്യഹീനോ നിന്ദ്യശ്ചേദ്യതിഭിർവിധിവർജിതഃ .
നിന്ദ്യന്തേ യതയോഽപ്യന്യൈരനിശം ഭോഗലമ്പടൈഃ .. 111..

ഭിക്ഷാവസ്ത്രാദി രക്ഷേയുര്യദ്യേതേ ഭോഗതുഷ്ടയേ .
അഹോ യതിത്വമേതേഷാം വൈരാഗ്യഭരമന്ഥരം .. 112..

വർണാശ്രമപരാന്മൂർഖാ നിന്ദന്ത്വിത്യുച്യതേ യദി .
ദേഹാത്മമതയോ ബുദ്ധം നിന്ദന്ത്വാശ്രമമാനിനഃ .. 113..

തദിത്ഥം തത്ത്വവിജ്ഞാനേ സാധനാനുപമർദനാത് .
ജ്ഞാനിനാചരിതും ശക്യം സമ്യഗ്രാജ്യാദി ലൗകികം .. 114..

മിഥ്യാത്വബുദ്ധ്യാ തത്രേച്ഛാ നാസ്തി ചേത്തർഹി മാസ്തു തത് .
ധ്യായന്വാഥ വ്യവഹരന്യഥാരബ്ധം വസത്വയം .. 115..

ഉപാസകസ്തു സതതം ധ്യായന്നേവ വസേദിതി .
ധ്യാനേനൈവ കൃതം തസ്യ ബ്രഹ്മത്വം വിഷ്ണുതാദിവത് .. 116..

ധ്യാനോപാദാനകം യത്തദ്ധ്യാനാഭാവേ വിലീയതേ .
വാസ്തവീ ബ്രഹ്മതാ നൈവ ജ്ഞാനാഭാവേ വിലീയതേ .. 117..

തതോഽഭിജ്ഞാപകം ജ്ഞാനം ന നിത്യം ജനയത്യദഃ .
ജ്ഞാപകാഭാവമാത്രേണ ന ഹി സത്യം വിലീയതേ .. 118..

അസ്ത്യേവ ഉപാസകസ്യാപി വാസ്തവീ ബ്രഹ്മതേതി ചേത് .
പാമരാണാം തിരശ്ചാം ച വാസ്തവീ ബ്രഹ്മതാ ന കിം .. 119..

അജ്ഞാനാദപുമർഥത്വമുഭയത്രാപി തത്സമം .
ഉപവാസാദ്യഥാ ഭിക്ഷാ വരം ധ്യാനം തഥാന്യഥഃ .. 120..

പാമരാണാം വ്യവഹൃതേർവരം കർമാദ്യനുഷ്ഠിതിഃ .
തതോഽപി സഗുണോപാസ്തിർനിർഗുണോപാസനം തതഃ .. 121..

യാവദ്വിജ്ഞാനസാമീപ്യം താവച്ഛ്രൈഷ്ഠ്യം വിവർധതേ .
ബ്രഹ്മജ്ഞാനായ തേ സാക്ഷാന്നിർഗുണോപാസനം ശനൈഃ .. 122..

യഥാ സംവാദിവിഭ്രാന്തിഃ ഫലകാലേ പ്രമായതേ .
വിദ്യായതേ തഥോപാസ്തിർമുക്തികാലേഽതിപാകതഃ .. 123..

സംവാദിഭ്രമതഃ പുംസഃ പ്രവൃത്തസ്യാന്യമാനതഃ .
പ്രമേതി ചേത്തഥോപാസ്തിർമാന്തരേ കാരണായതാം .. 124..

മൂർതിധ്യാനസ്യ മന്ത്രാദേരപി കാരണതാ യദി .
അസ്തു നാമ തഥാപ്യത്ര പ്രത്യാസത്തിർവിശിഷ്യതേ .. 125..

നിർഗുണോപാസനം പക്വം സമാധിഃ സ്യാച്ഛനൈസ്തതഃ .
യഃ സമാധിർനിരോധാഖ്യഃ സോഽനായാസേന ലഭ്യതേ .. 126..

നിരോധലാഭേ പുംസോഽന്തരസംഗം വസ്തു ശിഷ്യതേ .
പുനഃ പുനർവാസിതേഽസ്മിന്വാക്യാജ്ജായേത തത്ത്വധീഃ .. 127..

നിർവികാരാസംഗനിത്യസ്വപ്രകാശൈകപൂർണതാഃ .
ബുദ്ധൗ ഝടിതി ശാസ്ത്രോക്താ ആരോഹന്ത്യവിവാദതഃ .. 128..

യോഗാഭ്യാസസ്ത്വേതദർഥോഽമൃതബിന്ദ്വാദിഷു ശ്രുതഃ .
ഏവം ച ദൃഷ്ടദ്വാരാപി ഹേതുത്വാദന്യതോ വരം .. 129..

ഉപേക്ഷ്യ തത്തീർഥയാത്രാം ജപാദീനേവ കുർവതാം .
പിണ്ഡം സമുത്സൃജ്യ കരം ലേഢീതി ന്യായ ആപതേത് .. 130..

ഉപാസകാനാമപ്യേവം വിചാരത്യാഗതോ യദി .

ബാധം തസ്മാദ്വിചാരസ്യാസംഭവേ യോഗ ഈരിതഃ .. 131..

ബഹുവ്യാകുലചിത്താനാം വിചാരാത്തത്ത്വധീർന ഹി .
യോഗോ മുഖ്യസ്തതസ്തേഷാം ധീദർപസ്തേന നശ്യതി .. 132..

അവ്യാകുലധിയാം മോഹമാത്രേണാച്ഛാദിതാത്മനാം .
സാംഖ്യനാമാ വിചാരാഃ സ്യാന്മുഖ്യോ ഝടിതി സിദ്ധിതഃ .. 133..

യത്സാംഖ്യൈഃ പ്രാപ്യതേ സ്ഥാനം തദ്യോഗൈരപി ഗമ്യതേ .
ഏകം സാംഖ്യം ച യോഗം ച യഃ പശ്യതി സ പശ്യതി .. 134..

തത്കാരണം സാംഖ്യയോഗാധിഗമ്യമിതി ഹി ശ്രുതിഃ .
യസ്തു ശ്രുതേർവിരുദ്ധഃ സ ആഭാസഃ സാംഖ്യയോഗയോഃ .. 135..

ഉപാസനം നാതിപക്വമിഹ യസ്യ പരത്ര സഃ .
മരണേ ബ്രഹ്മലോകേ വാ തത്ത്വം വിജ്ഞായ മുച്യതേ .. 136..

യം യം ചാപി സ്മരൻഭാവം ത്യജത്യന്തേ കലേവരം .
തം തേവൈതി യച്ചിത്തസ്തേന യാതീതി ശാസ്ത്രതഃ .. 137..

അന്ത്യപ്രത്യയതോ നൂനം ഭാവിജന്മ തഥാ സതി .
നിർഗുണപ്രത്യയോഽപി സ്യാത്സഗുണോപാസനേ യഥാ .. 138..

നിത്യം നിർഗുണരൂപം തന്നാമമാത്രേണ ഗീയതാം .
അർഥതോമോക്ഷ ഏവൈഷ സംവാദി ഭ്രമവന്മതഃ .. 139..

തത്സാമർഥ്യാജ്ജായതേ ധീർമൂലാവിദ്യാനിവർതികാ .
അവിമുക്തോപാസനേന താരകബ്രഹ്മ ബുദ്ധിവത് .. 140..

സകാമോ നിഷ്കാമ ഇതി ഹ്യശരീരോ നിരിന്ദ്രിയഃ .
അഭയം ഹീതി മുക്തത്വം താപനീയേ ഫലം ശ്രുതം .. 141..

ഉപാസനസ്യ സാമർഥ്യാദ്വിദ്യോത്പത്തിർഭവേത്തതഃ .
നാന്യഃ പന്ഥാ ഇതി ഹ്യേതച്ഛാസ്ത്രം നൈവ വിരുധ്യതേ .. 142..

നിഷ്കാമോപാസനാന്മുക്തിസ്താപനീയേ സമീരിതാ .
ബ്രഹ്മലോകഃ സകാമസ്യ ശൈബ്യപ്രശ്നേ സമീരിതഃ .. 143..

യ ഉപാസ്തേ ത്രിമാത്രേണ ബ്രഹ്മലോകേ സ നീയതേ .
സ ഏതസ്മാജ്ജീവഘനാത്പരം പുരുഷമീക്ഷതേ .. 144..

അപ്രതീകാധികരണേ തത്ക്രതുർന്യായ ഈരിതഃ .
ബ്രഹ്മലോകഫലം തസ്മാത്സകാമസ്യേതി വർണിതം .. 145..

നിർഗുണോപാസ്തിസാമർഥ്യാത്തത്ര തത്ത്വമവേക്ഷണത് .
പുനരാവർതതേ നായം കല്പാന്തേ തു വിമുച്യതേ .. 146..

പ്രണവോപാസ്തയഃ പ്രായോ നിർഗുണാ ഏവ വേദഗാഃ .
ക്വചിത്സഗുണതാ പ്രോക്താ പ്രണവോപാസനസ്യ ഹി .. 147..

പരാപരബ്രഹ്മരൂപ ഓങ്കാര ഉപവർണിതഃ .
പിപ്പലാദേന മുനിനാ സത്യകാമായ പൃച്ഛതേ .. 148..

ഏതദാലംബനം ജ്ഞാത്വാ യോ യദിച്ഛതി തസ്യ തത് .
ഇതി പ്രോക്തം യമേനാപി പൃച്ഛതേ നചികേതസേ .. 149..

ഇഹ വാ മരണേ വാസ്യ ബ്രഹ്മലോകേഽഥവാ ഭവേത് .
ബ്രഹ്മസാക്ഷാത്കൃതിഃ സമ്യഗുപാസീനസ്യ നിർഗുണം .. 150..

അർഥോഽയമാത്മഗീതായാമപി സ്പഷ്ടമുദീരിതഃ .
വിചാരാക്ഷമ ആത്മാനമുപാസീതേതി സന്തതം .. 151..

സാക്ഷാത്കർതുമശക്തോഽപി ചിന്തയേന്മാമശങ്കിതഃ .
കാലേനാനുഭവാരൂഢോ ഭവേയം ഫലതോ ധ്രുവം .. 152..

യഥാഗാധനിധേഃലബ്ധൗ നോപായഃ ഖനനം വിനാ .
മല്ലഭേഽപി തഥാ സ്വാത്മചിന്താം മുക്ത്വാ ന ചാപരഃ .. 153..

ദേഹോപലമപാകൃത്യ ബുദ്ധികുദ്ദലകാത്പുനഃ .
ഖാത്വാ മനോഭുവം ഭൂയോ ഗൃഹ്ണീയാന്മാം നിധിം പുമാൻ .. 154..

അനുഭൂതേരഭാവേഽപി ബ്രഹ്മാസ്മീത്യേവ ചിന്ത്യതാം .
അപ്യസത് പ്രാപ്യതേ ധ്യാനാന്നിത്യാപ്തം ബ്രഹ്മ കിം പുനഃ .. 155..

അനാത്മബുദ്ധിശൈഥില്യം ഫലം ധ്യാനാദ്ദിനേ ദിനേ .
പശ്യന്നപി ന ചേദ്ധ്യായേത്കോഽപരോഽസ്മാത് പശുർവദ .. 156..

ദേഹാഭിമാനം വിധ്വസ്യ ധ്യാനാദാത്മാനമദ്വയം .
പശ്യന്മർത്യോ മൃതോ ഭൂത്വാ ഹ്യത്ര ബ്രഹ്മ സമശ്നുതേ .. 157..

ധ്യാനദീപമിമം സമ്യക്പരാമൃഷതി യോ നരഃ .
മുക്തസംശയ ഏവായം ധ്യായതി ബ്രഹ്മ സന്തതം .. 158..

ഇതി ധ്യാനദീപോ നാമ നവമഃ പരിച്ഛേദഃ .. 9..

10. നാടകദീപോനാമ - ദശമഃ പരിച്ഛേദഃ .

പരമാത്മാദ്വയാനന്ദപൂർണഃ പൂർവം സ്വമായയാ .
സ്വയമേവ ജഗദ്ഭൂത്വാ പ്രാവിശജ്ജീവരൂപതഃ .. 1..

ദേവാദ്യുത്തമദേഹേഷു പ്രവിഷ്ടോ ദേവതാഭവത് .
മർത്യാദ്യധമദേഹേഷു സ്ഥിതോ ഭജതി ദേവതാം .. 2..

അനേകജന്മഭജനാത്സ്വവിചാരം ചികീർഷതി .
വിചാരേണ വിനഷ്ടായാം മായായാം ശിഷ്യതേ സ്വയം .. 3..

അദ്വയാനന്ദരൂപസ്യ സദ്വയത്വം ച ദുഃഖിതാ .
ബന്ധഃ പ്രോക്തഃ സ്വരൂപേണ സ്ഥിതിർമുക്തിരിതീര്യതേ .. 4..

അവിചാരകൃതോ ബന്ധോ വിചാരേണ നിവർതതേ .
തസ്മാജ്ജീവപരാത്മാനൗ സർവദൈവ വിചാരയേത് .. 5..

അഹമിത്യഭിമന്താ യഃ കർതാസൗ തസ്യ സാധനം .

മനസ്തസ്യ ക്രിയേ അന്തർബഹിർവൃത്തി ക്രമോത്ഥിതേ .. 6..

അന്തർമുഖാഹമിത്യേഷാ വൃത്തിഃ കർതാരമുല്ലിഖേത് .
ബഹിർമുഖേദമിത്യേഷാ ബാഹ്യം വസ്ത്വിദമുല്ലിഖേത് .. 7..

ഇദമോ യേ വിശേഷാഃ സ്യുർഗന്ധരൂപരസാദയഃ .
അസാങ്കര്യേണ താൻഭിദ്യാദ്ഘ്രാണാദീന്ദ്രിയപഞ്ചകം .. 8..

കർതാരം ച ക്രിയാം തദ്വദ്വ്യാവൃത്തവിഷയാനപി .
സ്ഫോരയേദേകയത്നേന യോഽസൗ സാക്ഷ്യത്ര ചിദ്വപുഃ .. 9..

ഈക്ഷേ ശൃണോമി ജിഘ്രാമി സ്വാദയാമി സ്പൃശാമ്യഹം .
ഇതി ഭാസയതേ സർവം നൃത്യശാലാസ്ഥദീപവത് .. 10..

നൃത്യശാലാസ്ഥിതോ ദീപഃ പ്രഭും സഭ്യാംശ്ച നർതകീം .
ദീപയേദവിശേഷേണ തദഭാവേഽപി ദീപ്യതേ .. 11..

അഹങ്കാരം ധിയം സാക്ഷീ വിഷയാനപി ഭാസയേത് .
അഹങ്കാരാദ്യഭാവേഽപി സ്വയം ഭാത്യേവ പൂർവവത് .. 12..

നിരന്തരം ഭാസമാനേ കൂടസ്ഥേ ജ്ഞപ്തിരൂപതഃ .
തദ്ഭാസാ ഭാസ്യമാനേയം ബുദ്ധിർനൃത്യത്യനേകധാ .. 13..

അഹങ്കാരഃ പ്രഭുഃ സഭ്യാ വിഷയാ നർതകീ മതിഃ .
താലാദിധാരിണ്യക്ഷാണി ദീപഃ സാക്ഷ്യവഭാസകഃ .. 14..

സ്വസ്ഥാനസംസ്ഥിതോ ദീപഃ സർവതോ ഭാസയേദ്യഥാ .
സ്ഥിരസ്ഥായീ തഥാ സാക്ഷീ ബഹിരന്തഃ പ്രകാശയേത് .. 15..

ബഹിരന്തർവിഭാഗോഽയം ദേഹാപേക്ഷോ ന സാക്ഷിണി .
വിഷയാ ബാഹ്യദേശസ്ഥാ ദേഹസ്യാന്തരഹങ്കൃതിഃ .. 16..

അന്തസ്ഥാ ധീഃ സഹൈവാക്ഷൈർബഹിര്യാതി പുനഃ പുനഃ .
ഭാസ്യബുദ്ധിസ്ഥചാഞ്ചല്യം സാക്ഷിണ്യാരോപ്യതേ വൃഥാ .. 17..

ഗൃഹാന്തരഗതഃ സ്വല്പോ ഗവാക്ഷാദാതപോഽചലഃ .
തത്ര ഹസ്തേ നർത്യമാനേ നൃത്യതീവാതപോ യഥാ .. 18..

നിജസ്ഥാനസ്ഥിതഃ സാക്ഷീ ബഹിരന്തർഗമാഗമൗ .
അകുർവൻബുദ്ധിചാഞ്ചല്യാത്കരോതീവ തഥാ തഥാ .. 19..

ന ബാഹ്യോ നാന്തരഃ സാക്ഷീ ബുദ്ധേർദേശൗ ഹി താവുഭൗ .
ബുദ്ധ്യാദ്യശേഷസംശാന്തൗ യത്ര ഭാത്യസ്തി തത്ര സഃ .. 20..

ദേശഃ കോഽപി ന ഭാസേത യദി തർഹ്യസ്ത്വദേശഭാക് .
സർവദേശപ്രക്ല്പ്ത്യൈവ സർവഗത്വം ന തു സ്വതഃ .. 21..

അന്തർബഹിർവാ സർവം വാ യം ദേശം പരികല്പയേത് .
ബുദ്ധിസ്തദ്ദേശഗഃ സാക്ഷീ തഥാ വസ്തുഷു യോജയേത് .. 22..

യദ്യദ്രൂപ ആദി കല്പ്യേത ബുദ്ധ്യാ തത്തത്പ്രകാശയൻ .
തസ്യ തസ്യ ഭവേത്സാക്ഷീ സ്വതോ വാഗ്ബുദ്ധ്യഗോചരഃ .. 23..

കഥം താദൃങ്മയാ ഗ്രാഹ്യമിതി ചേന്നൈവ ഗൃഹ്യതാം .
സർവഗ്രഹോപസംശാന്തൗ സ്വയമേവാവശിഷ്യതേ .. 24..

ന തത്ര മാനാപേക്ഷാസ്തി സ്വപ്രകാശസ്വരൂപതഃ .
താദൃഗ്വ്യുത്പത്ത്യപേക്ഷാ ചേച്ഛ്രുതിം പഠ ഗുരോർമുഖാത് .. 25..

യദി സർവഗൃഹത്യാഗോഽശക്യസ്തർഹി ധിയം വ്രജ .
ശരണം തദധീനോഽന്തർബഹിർവൈഷോഽനുഭൂയതാം .. 26..

ഇതി നാടകദീപോനാമ ദശമഃ പരിച്ഛേദഃ .. 10..

11. ബ്രഹ്മാനന്ദേ യോഗാനന്ദോനാമ - ഏകാദശഃ പരിച്ഛേദഃ .

ബ്രഹ്മാനന്ദം പ്രവക്ഷ്യാമി ജ്ഞാതേ തസ്മിന്നശേഷതഃ .
ഐഹികാമുഷ്മികാനർഥവ്രാതം ഹിത്വാ സുഖായതേ .. 1..

ബ്രഹ്മവിത്പരമാപ്നോതി ശോകം തരതി ചാത്മവിത് .
രസോ ബ്രഹ്മരസം ലബ്ധ്വാനന്ദീ ഭവതി നാന്യഥാ .. 2..

പ്രതിഷ്ഠാം വിന്ദതേ സ്വസ്മിന്യദാ സ്യാദഥ സോഽഭയഃ .
കുരുതേഽസ്മിന്നന്തരം ചേദഥ തസ്യ ഭയം ഭവേത് .. 3..

വായുഃ സൂര്യോ വഹ്നിരിന്ദ്രോ മൃത്യുർജന്മാന്തരേഽന്തരം .
കൃത്വാ ധർമം വിജാനന്തോഽപ്യസ്മാദ്ഭീത്യാ ചരന്തി ഹി .. 4..

ആനന്ദം ബ്രഹ്മണോ വിദ്വാന്ന ബിഭേതി കുതശ്ചന .
ഏതമേവ തപേന്നൈഷാ ചിന്താ കർമാഗ്നിസംഭൃതാ .. 5..

ഏവം വിദ്വാൻകർമണി ദ്വേ ഹിത്വാത്മാനം സ്മരേത്സദാ .
കൃതേ ച കർമണി സ്വാത്മരൂപേണൈവൈഷ പശ്യതി .. 6..

ഭിദ്യതേ ഹൃദയഗ്രന്ഥിശ്ഛിദ്യന്തേ സർവസംശയാഃ .
ക്ഷീയന്തേ ചാസ്യ കർമാണി തസ്മിന്ദൃഷ്ടേ പരാവരേ .. 7..

തമേവ വിദ്വാനത്യേതി മൃത്യും പന്ഥാ ന ചേതരഃ .
ജ്ഞാത്വാ ദേവം പാശഹാനിഃ ക്ഷീണൈഃ ക്ലേശൈർന ജന്മഭാക് .. 8..

ദേവം മത്വാ ഹർഷശോകൗ ജഹാത്യത്രൈവ ധൈര്യവാൻ .
നൈനം കൃതാകൃതേ പുണ്യപാപേ താപയതഃ ക്വചിത് .. 9..

ഇത്യാദിശ്രുതയോ ബഹ്വ്യഃ പുരാണൈഃ സ്മൃതിഭിഃ സഹ .
ബ്രഹ്മജ്ഞാനേഽനർഥഹാനിമാനന്ദം ചാപ്യഘോഷയൻ .. 10..

ആനന്ദസ്ത്രിവിധോ ബ്രഹ്മാനന്ദോ വിദ്യാസുഖം തഥാ .
വിഷയാനന്ദ ഇത്യാദൗ ബ്രഹ്മാനന്ദോ വിവിച്യതേ .. 11..

ഭൃഗുഃ പുത്രഃ പിതുഃ ശ്രുത്വാ വരുണാദ്ബ്രഹ്മലക്ഷണം .
അന്നപ്രാണമനോബുദ്ധിസ്ത്യക്ത്വാനന്ദം വിജജ്ഞിവാൻ .. 12..

ആനന്ദാദേവ ഭൂതാനി ജായന്തേ തേന ജീവനം .

തേഷാം ലയശ്ച തത്രാതോ ബ്രഹ്മാനന്ദോ ന സംശയഃ .. 13..

ഭൂതോത്പത്തേഃ പുരാ ഭൂമാ ത്രിപുടീദ്വൈതവർജനാത് .
ജ്ഞാതൃജ്ഞാനജ്ഞേയരൂപാ ത്രിപുടീ പ്രലയേ ഹി ന .. 14..

വിജ്ഞാനമയ ഉത്പന്നോ ജ്ഞാതാ ജ്ഞാനം മനോമയഃ .
ജ്ഞേയാഃ ശബ്ദാദയോ നൈതത്ത്രയമുത്പത്തിതഃ പുരാ .. 15..

ത്രയാഭാവേ തു നിർദ്വൈതഃ പൂർണ ഏവാനുഭൂയതേ .
സമാധിസുപ്തിമൂർച്ഛാസു പൂർണഃ സൃഷ്ടേഃ പുരാ തഥാ .. 16..

യോ ഭൂമാ തത്സുഖം നാല്പേ സുഖം ത്രേധാ വിഭേദിനി .
സനത്കുമാരഃ പ്രാഹൈവം നാരദായാതിശോകിനേ .. 17..

സപുരാണാൻപഞ്ച വേദാൻ ശാസ്ത്രാണി വിവിധാനി ച .
ജ്ഞാത്വാപ്യനാത്മവിത്ത്വേന നാരദോഽതിശുശോച ഹ .. 18..

വേദാഭ്യാസാത്പുരാ താപത്രയമാത്രേണ ശോകിതാ .
പശ്ചാത്ത്വഭ്യാസവിസ്മാരഭംഗഗർവൈശ്ച ശോകിതാ .. 19..

സോഽഹം വിദ്വാൻപ്രശോചാമി ശോകപാരം നയസ്വ മാം .
ഇത്യുക്തഃ സുഖമേവാസ്യ പാരമിത്യഭ്യധാദൃഷിഃ .. 20..

സുഖം വൈഷയികം ശോകസഹസ്രേണാവൃതത്വതഃ .
ദുഃഖമേവേതി മത്വാഹ നാല്പേഽസ്തി സുഖമിത്യസൗ .. 21..

നനു ദ്വൈതേ സുഖം മാഭൂദദ്വൈതേഽപ്യസ്തി നോ സുഖം .
അസ്തി ചേദുപലഭ്യേത തഥാ ച ത്രിപുടീ ഭവേത് .. 22..

മാസ്ത്വദ്വൈതേ സുഖം കിന്തു സുഖമദ്വൈതമേവ ഹി .
കിം മാനമിതി ചേന്നാസ്തി മാനാകാങ്ക്ഷാ സ്വയം പ്രഭേ .. 23..

സ്വപ്രഭത്വേ ഭവദ്വാക്യം മാനം യസ്മാദ്ഭവാനിദം .
അദ്വൈതമഭ്യുപേത്യാസ്മിൻസുഖം നാസ്തീതി ഭാഷതേ .. 24..

നാഭ്യുപൈമ്യഹമദ്വൈതം ത്വദ്വചോഽനൂദ്യ ദൂഷണം .
വച്മീതി ചേത്തദാ ബ്രൂഹി കിമാസീദ്ദ്വൈതതഃ പുരാ .. 25..

കിമദ്വൈതമുത ദ്വൈതമന്യോ വാ കോടിരന്തിമഃ .
അപ്രസിദ്ധോ ന ദ്വിതീയോഽനുത്പത്തേഃ ശിഷ്യതേഽഗ്രിമഃ .. 26..

അദ്വൈതസിദ്ധിര്യുക്ത്യൈവ നാനുഭൂത്യേതി ചേദ്വദ .
നിർദൃഷ്ടാന്താ സദൃഷ്ടാന്താ വാ കോട്യന്തരമത്ര നോ .. 27.
നാനുഭൂതിഃർന ദൃഷ്ടാന്ത ഇതി യുക്തിസ്തു ശോഭതേ .
സദൃഷ്ടാന്തത്വപക്ഷേ തു ദൃഷ്ടാന്തം വദ മേ മതം .. 28..

അദ്വൈതഃ പ്രലയോ ദ്വൈതാനുപലംഭേന സുപ്തിവത് .
ഇതി ചേത്സുപ്തിരദ്വൈതേത്യത്ര ദൃഷ്ടാന്തമീരയ .. 29..

ദൃഷ്ടാന്തഃ പരസുപ്തിശ്ചേദഹോ തേ കൗശലം മഹത് .
യഃ സ്വസുപ്തിം ന വേത്ത്യസ്യ പരസുപ്തൗ തു കാ കഥാ .. 30..

നിശ്ശേഷ്ടത്വാത്പരഃ സുപ്തോ യഥാഹമിതി ചേത്തദാ .
ഉദാഹർതുഃ സുഷുപ്തേസ്തേ സ്വപ്രഭത്വം ബലാദ്ഭവേത് .. 31..

നേന്ദ്രിയാണി ന ദൃഷ്ടാന്തസ്തഥാപ്യംഗീകരോഷി താം .
ഇദമേവ സ്വപ്രഭത്വം യദ്ഭാനം സാധനൈർവിനാ .. 32..

സ്താമദ്വൈതസ്വപ്രഭത്വേ വദ സുപ്തൗ സുഖം കഥം .
ശൃണു ദുഃഖം തദാ നാസ്തി തതസ്തേ ശിഷ്യതേ സുഖം .. 33..

അന്ധഃ സന്നപ്യനന്ധഃ സ്യാദ്വിദ്ധോഽവിദ്ധോഽഥ രോഗ്യപി .
അരോഗീതി ശ്രുതിഃ പ്രാഹ തച്ച സർവേ ജനാ വിദുഃ .. 34..

ന ദുഃഖാഭാവമാത്രേണ സുഖം ലോഷ്ടശിലാദിഷു .
ദ്വയാഭാവസ്യ ദൃഷ്ടത്വാദിതി ചേദ്വിഷമം വചഃ .. 35..

മുഖദൈന്യപ്രകാശാഭ്യാം പരദുഃഖസുഖോഹനം .
ദൈന്യാദ്യഭാവതോ ലോഷ്ടേ ദുഃഖാദ്യൂഹോ ന സംഭവേത് .. 36..

സ്വകീയസുഖദുഃഖേ തു നോഹനീയേ തതസ്തയോഃ .
ഭാവോ വേദ്യോഽനുഭൂത്യൈവ തദഭാവോഽപി നാന്യതഃ .. 37..

തഥാ സതി സുഷുപ്തൗ ച ദുഃഖാഭാവോഽനുഭൂതിതഃ .
വിരോധിദുഃഖരാഹിത്യാത്സുഖം നിർവിഘ്നമിഷ്യതാം .. 38..

മഹത്തരപ്രയാസേന മൃദുശയ്യാദിസാധനം .
കുതഃ സമ്പാദ്യതേ സുപ്തൗ സുഖം ചേത്തത്ര നോ ഭവേത് .. 39..

ദുഃഖനാശാർഥമേവൈതദിതി ചേദ്രോഗിണസ്തഥാ .
ഭവത്വരോഗിണസ്തേ തത്സുഖായൈവേതി നിശ്ചിനു .. 40..

തർഹി സാധനജന്യത്വാത്സുഖം വൈഷയികം ഭവേത് .
ഭവത്യേവാത്ര നിദ്രായാഃ പൂർവം ശയ്യാസനാദിജം .. 41..

നിദ്രായാം തു സുഖം യത്തജ്ജന്യതേ കേന ഹേതുനാ .
സുഖാഭിമുഖധീരാദൗ പശ്ചാന്മജ്ജേത്പരേ സുഖേ .. 42..

ജാഗ്രദ്വ്യാപൃതിഭിഃ ശ്രാന്തോ വിശ്രമ്യാഥ വിരോധിനി .
അപനീതേ സ്വസ്ഥചിത്തോഽനുഭവേദ്വിഷയേ സുഖം .. 43..

ആത്മാഭിമുഖധീവൃത്തൗ സ്വാനന്ദഃ പ്രതിബിംബതി .
അനുഭൂയൈനമത്രാപി ത്രിപുട്യാ ശ്രാന്തിമാപ്നുയാത് .. 44..

തത്ശ്രമസ്യാപനുത്യർഥം ജീവോ ധാവേത്പരാത്മനി .
തേനൈക്യം പ്രാപ്യ തത്രത്യോ ബ്രഹ്മാനന്ദഃ സ്വയം ഭവേത് .. 45..

ദൃഷ്ടാന്താഃ ശകുനിഃ ശ്യേനഃ കുമാരശ്ച മഹാനൃപഃ .
മഹാബ്രാഹ്മണ ഇത്യേതേ സുപ്ത്യാനന്ദേ ശ്രുതീരിതാഃ .. 46..

ശകുനിഃ സൂത്രബദ്ധഃ സന്ദിക്ഷു വ്യാപൃത്യ വിശ്രമം .
അലബ്ധ്വാ ബന്ധനസ്ഥാനം ഹസ്തസ്തംഭാദ്യുപാശ്രയേത് .. 47..

ജീവോപാധിർമനസ്തദ്വദ്ധർമാധർമഫലാപ്തയേ .

സ്വപ്നേ ജാഗ്രതി ച ഭ്രാന്ത്വാ ക്ഷീണേ കർമണി ലീയതേ .. 48..

ശ്യേനോ വേഗേന നീഡൈകലമ്പടഃ ശയിതും വ്രജേത് .
ജീവഃ സുപ്ത്യൈ തഥാ ധാവേദ്ബ്രഹ്മാനന്ദൈകലമ്പടഃ .. 49..

അതിബാലസ്തനം പീത്വാ മൃദുശയ്യാഗതോ ഹസൻ .
രാഗദ്വേഷാദ്യനുത്പത്തേരാനന്ദൈകസ്വഭാവഭാക് .. 50..

മഹാരാജഃ സാർവഭൗമഃ സുതൃപ്തഃ സർവഭോഗതഃ .
മാനുഷാനന്ദസീമാനം പ്രാപ്യാനന്ദൈകമൂർതിഭാക് .. 51..

മഹാവിപ്രോ ബ്രഹ്മവേദീ കൃതകൃത്യത്വലക്ഷണാം .
വിദ്യാനന്ദസ്യ പരമാം കാഷ്ഠാം പ്രാപ്യാവതിഷ്ഠതേ .. 52..

മുഗ്ധബുദ്ധാതിബുദ്ധാനാം ലോകേ സിദ്ധാ സുഖാത്മതാ .
ഉദാഹൃതാനാമന്യേ തു ദുഃഖിനോ ന സുഖാത്മകാഃ .. 53..

കുമാരാദിവദേവായം ബ്രഹ്മാനന്ദൈകതത്പരഃ .
സ്ത്രീപരിഷ്വക്തവദ്വേദ ന ബാഹ്യം നാപി ചാന്തരം .. 54..

ബാഹ്യം രഥ്യാദികം വൃത്തം ഗൃഹകൃത്യം യഥാന്തരം .
തഥാ ജാഗരണം ബാഹ്യം നാഡീസ്ഥഃ സ്വപ്ന ആന്തരഃ .. 55..

പിതാപി സുപ്താവപിതേത്യാദൗ ജീവത്വവാരണാത് .
സുപ്തൗ ബ്രഹ്മൈവ നോ ജീവ സംസാരിത്വാസമീക്ഷണാത് .. 56..

പിതൃത്വാദ്യഭിമാനോ യഃ സുഖദുഃഖാകരഃ സ ഹി .
തസ്മിന്നപഗതേ തീർണഃ സർവാൻ ശോകാൻഭവത്യയം .. 57..

സുഷുപ്തികാലേ സകലേ വിലീനേ തമസാവൃതഃ .
സുഖരൂപമുപൈതീതി ബ്രൂതേ ഹ്യാഥർവണീ ശ്രുതിഃ .. 58..

സുഖമസ്വാപ്സമത്രാഹം നൈവ കിഞ്ചിദവേദിഷം .
ഇതി ദ്വേ തു സുഖാജ്ഞാനേ പരാമൃശതി ചോത്ഥിതഃ .. 59..

പരാമർശോഽനുഭൂതേഽസ്തീത്യാസീദനുഭവസ്തദാ .
ചിദാത്മത്വാത്സ്വതോ ഭാതി സുഖമജ്ഞാനധീസ്തതഃ .. 60..

ബ്രഹ്മവിജ്ഞാനമാനന്ദമിതി വാജസനേയിനഃ .
പഠന്ത്യതഃ സ്വപ്രകാശം സുഖം ബ്രഹ്മൈവ നേതരത് .. 61..

യദജ്ഞാനം തത്ര ലീനൗ തൗ വിജ്ഞാനമനോമയൗ .
തയോർഹി വിലയാവസ്ഥാ നിദ്രാജ്ഞാനം ച സൈവ ഹി .. 62..

വിലീനഘൃതവത്പശ്ചാത്സ്യാദ്വിജ്ഞാനമയോ ഘനഃ .
വിലീനാവസ്ഥ ആനന്ദമയശബ്ദേന കഥ്യതേ .. 63..

സുപ്തിപൂർവക്ഷണേ ബുദ്ധിവൃത്തിര്യാ സുഖബിംബിതാ .
സൈവ തദ്ബിംബസഹിതാ ലീനാനന്ദമയസ്തതഃ .. 64..

അന്തർമുഖോഽയമാനന്ദമയോ ബ്രഹ്മസുഖം തദാ .
ഭുങ്ക്തേ ചിദ്ബിംബയുക്താഭിരജ്ഞാനോത്പന്നവൃത്തിഭിഃ .. 65..

BACK TO TOP

അജ്ഞാനവൃത്തയഃ സൂക്ഷ്മാ വിസ്പഷ്ടാ ബുദ്ധിവൃത്തയഃ .
ഇതി വേദാന്തസിദ്ധാന്തപാരഗാഃ പ്രവദന്തി ഹി .. 66..

മാണ്ഡുക്യതാപനീയാദിശ്രുതിഷ്വേതദതിസ്ഫുടം .
ആനന്ദമയഭോക്തൃത്വം ബ്രഹ്മാനന്ദേ ച ഭോഗ്യതാ .. 67..

ഏകീഭൂതഃ സുഷുപ്തസ്ഥഃ പ്രജ്ഞാനഘനതാം ഗതഃ .
ആനന്ദമയ ആനന്ദഭുക്ചേതോമയവൃത്തിഭിഃ .. 68..

വിജ്ഞാനമയമുഖ്യൈര്യോ രൂപൈര്യുക്തഃ പുരാധുനാ .
സ ലയേനൈകതാം പ്രാപ്തോ ബഹുതണ്ഡുലപിഷ്ടവത് .. 69..

പ്രജ്ഞാനാനി പുരാ ബുദ്ധിവൃത്തയോഽഥ ഘനോഽഭവത് .
ഘനത്വം ഹിമബിന്ദൂനാമുദഗ്ദേശേ യഥാ തഥാ .. 70..

തദ്ഘനത്വം സാക്ഷിഭാവം ദുഃഖാഭാവം പ്രചക്ഷതേ .
ലൗകികാസ്താർകികാ യാവദ്ദുഃഖവൃത്തിവിലോപനാത് .. 71..

അജ്ഞാനബിംബിതാ ചിത്സ്യാന്മുഖമാനന്ദഭോജനേ .
ഭുക്തം ബ്രഹ്മസുഖം ത്യക്ത്വാ ബഹിര്യാത്യഥ കർമണാ .. 72..

കർമ ജന്മാന്തരേഽഭൂദ്യത്തദ്യോഗാദ്ബുദ്ധ്യതേ പുനഃ .
ഇതി കൈവല്യശാഖായാം കർമജോ ബോധ ഈരിതഃ .. 73..

കഞ്ചിത്കാലം പ്രബുദ്ധസ്യ ബ്രഹ്മാനന്ദസ്യ വാസനാ .
അനുഗച്ഛേദ്യതസ്തൂഷ്ണീമാസ്തേ നിർവിഷയഃ സുഖീ .. 74..

കർമഭിഃ പ്രേരിതഃ പശ്ചാന്നാനാ ദുഃഖാനി ഭാവയൻ .
ശനൈർവിസ്മരതി ബ്രഹ്മാനന്ദമേഷോഽഖിലോ ജനഃ .. 75..

പ്രാഗൂർധ്വമപി നിദ്രായാഃ പക്ഷപാതോ ദിനേ ദിനേ .
ബ്രഹ്മാനന്ദേ നൃണാം തേന പ്രാജ്ഞോഽസ്മിന്വിവദേത കഃ .. 76..

നനു തൂഷ്ണീം സ്ഥിതൗ ബ്രഹ്മാനന്ദശ്ചേദ്ഭാതി ലൗകികാഃ .
അലസാശ്ചരിതാർഥാഃ സ്യുഃ ശാസ്ത്രേണ ഗുരുണാത്ര കിം .. 77..

ബാഢം ബ്രഹ്മേതി വിദ്യുശ്ചേത്കൃതാർഥാസ്താവതൈവ തേ .
ഗുരുശാസ്ത്രേ വിനാത്യന്തം ഗംഭീരം ബ്രഹ്മ വേത്തി കഃ .. 78..

ജാനാമ്യഹം ത്വദുക്ത്യാദ്യ കുതോ മേ ന കൃതാർഥതാ .
ശൃണ്വത്ര ത്വാദൃശം വൃത്തം പ്രാജ്ഞം മന്യസ്യ കസ്യചിത് .. 79..

ചതുർവേദവിദേ ദേയമിതി ശൃണ്വന്നവോചത .
വേദാശ്ചത്വാര ഇത്യേവം വേദ്മി മേ ദീയതാം ധനം .. 80..

സാംഖ്യമേവൈഷ ജാനാതി ന തു വേദാനശേഷതഃ .
യദി തർഹി തമപ്യേവം നാശേഷം ബ്രഹ്മ വേത്സി ഹി .. 81..

അഖണ്ഡൈകരസാനന്ദേ മായാതത്കാര്യവർജിതേ .
അശേഷത്വസശേഷത്വവാർതാവസര ഏവ കഃ .. 82..

ശബ്ദാനേവ പഠസ്യാഹോ തേഷാമര്ഥം ച പശ്യസി .
ശബ്ദപാഠ്യേര്ഥബോധസ്തേ സമ്പാദ്യത്വേന ശിഷ്യതേ .. 83..

അര്ഥേ വ്യാകരണാദ്ബുദ്ധേ സാക്ഷാത്കാരോഽവശിഷ്യതേ .
സ്യാത്കൃതാര്ഥത്വധീര്യാവത്താവദ്ഗുരുമുപാസ്വ ഭോഃ .. 84..

ആസ്താമേതദ്യത്ര യത്ര സുഖം സ്യാദ്വിഷയൈര്വിനാ .
തത്ര സര്വത്ര വിദ്ധ്യേതാം ബ്രഹ്മാനന്ദസ്യ വാസനാം .. 85..

വിഷയേഷ്വപി ലബ്ധേഷു തദിച്ഛോപരമേ സതി .
അന്തര്മുഖമനോവൃത്താവാനന്ദഃ പ്രതിബിംബതി .. 86..

ബ്രഹ്മാനന്ദോ വാസനാ ച പ്രതിബിംബ ഇതി ത്രയം .
അന്തരേണ ജഗത്യസ്മിന്നാനന്ദോ നാസ്തി കശ്ചന .. 87..

തഥാ ച വിഷയാനന്ദോ വാസനാനന്ദ ഇത്യമൂ .
ആനന്ദൗ ജനയന്നാസ്തേ ബ്രഹ്മാനന്ദഃ സ്വയമ്പ്രഭഃ .. 88..

ശ്രുതിയുക്ത്യനുഭൂതിഭ്യഃ സ്വപ്രകാശചിദാത്മകേ .
ബ്രഹ്മാനന്ദേ സുപ്തികാലേ സിദ്ധേ സത്യന്യദാ ശൃണു .. 89..

യ ആനന്ദമയഃ സുപ്തൗ സ വിജ്ഞാനമയാത്മതാം .
ഗത്വാ സ്വപ്നം പ്രബോധം വാ പ്രാപ്നോതി സ്ഥാനഭേദതഃ .. 90..

നേത്രേ ജാഗരണം കണ്ഠേ സ്വപ്നഃ സുപ്തിര്ഹൃദംബുജേ .
ആപാദമസ്തകം ദേഹം വ്യാപ്യ ജാഗര്തി ചേതനഃ .. 91..

ദേഹതാദാത്മ്യമാപന്നസ്തപ്തായഃ പിണ്ഡവത്തതഃ .
അഹം മനുഷ്യ ഇത്യേവം നിശ്ചിത്യൈവാവതിഷ്ഠതേ .. 92..

ഉദാസീനഃ സുഖീ ദുഃഖീത്യവസ്ഥാത്രയമേത്യസൗ .
സുഖദുഃഖേ കര്മകാര്യേ ത്വൗദാസീന്യം സ്വഭാവതഃ .. 93..

ബാഹ്യഭോഗാന്മനോരാജ്യാത്സുഖദുഃഖേ ദ്വിധാ മതേ .
സുഖദുഃഖാന്തരാലേഷു ഭവേത്തൂഷ്ണീമവസ്ഥിതിഃ .. 94..

ന കാപി ചിന്താ മേഽസ്ത്യദ്യ സുഖമാസ ഇതി ബ്രുവന് .
ഔദാസീന്യേ നിജാനന്ദഭാനം വക്ത്യഖിലോ ജനഃ .. 95..

അഹമസ്മീത്യഹങ്കാരസാമാന്യേനാവൃതത്വതഃ .
നിജാനന്ദോ ന മുഖ്യോഽയം കിന്ത്വസൗ തസ്യ വാസനാ .. 96..

നീരപൂരിതഭാണ്ഡസ്യ ബാഹ്യേ ശൈത്യം ന തജ്ജലം .
കിന്തു നീരഗുണസ്തേന നീരസത്താനുമീയതേ .. 97..

യാവദ്യാവദഹങ്കാരോ വിസ്മൃതോഽഭ്യാസയോഗതഃ .
താവത്താവത്സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടേര്നിജാനന്ദോഽനുമീയതേ .. 98..

സര്വാത്മനാ വിസ്മൃതഃ സന്സൂക്ഷ്മതാം പരമാം വ്രജേത് .
അലീനത്വാന്ന നിദ്രൈഷാ തതോ ദേഹോഽപി നോ പതേത് .. 99..

ന ദ്വൈതം ഭാസതേ നാപി നിദ്രാ തത്രാസ്തി യത്സുഖം .

സ ബ്രഹ്മാനന്ദ ഇത്യാഹ ഭഗവാനർജുനം പ്രതി .. 100..

ശനൈഃ ശനൈരുപരമേദ്ബുദ്ധ്യാ ധൃതിഗൃഹീതയാ .
ആത്മസംസ്ഥം മനഃ കൃത്വാ ന കിഞ്ചിദപി ചിന്തയേത് .. 101..

യതോ യതോ നിശ്ചരതി മനശ്ചഞ്ചലമസ്ഥിരം .
തതസ്തതോ നിയമ്യൈതദാത്മന്യേവ വശം നയേത് .. 102..

പ്രശാന്തമനസം ഹ്യേനം യോഗിനം സുഖമുത്തമം .
ഉപൈതി ശാന്തരജസം ബ്രഹ്മഭൂതമകല്മഷം .. 103..

യത്രോപരമതേ ചിത്തം നിരുദ്ധം യോഗസേവയാ .
യത്ര ചൈവാത്മനാത്മാനം പശ്യന്നാത്മനി തുഷ്യതി .. 104..

സുഖമാത്യന്തികം യത്തദ്ബുദ്ധിഗ്രാഹ്യമതീന്ദ്രിയം .
വേത്തി യത്ര ന ചൈവായം സ്ഥിതശ്ചലതി തത്ത്വതഃ .. 105..

യം ലബ്ധ്വാ ചാപരം ലാഭം മന്യതേ നാധികം തതഃ .
യസ്മിൻ സ്ഥിതോ ന ദുഃഖേന ഗുരുണാപി വിചാല്യതേ .. 106..

തം വിദ്യാദ്ദുഃഖസംയോഗവിയോഗം യോഗസഞ്ജ്ഞിതം .
സ നിശ്ചയേന യോക്തവ്യോ യോഗോഽനിർവിണ്ണചേതസാ .. 107..

യുഞ്ജന്നേവം സദാത്മാനം യോഗി വിഗതകല്മഷഃ .
സുഖേന ബ്രഹ്മസംസ്പർശമത്യന്തം സുഖമശ്നുതേ .. 108..

ഉത്സേക ഉദധേര്യദ്വത്കുശാഗ്രേണൈകബിന്ദുനാ .
മനസോ നിഗ്രഹസ്തദ്വദ്ഭവേദപരിഖേദതഃ .. 109..

ബൃഹദ്രഥസ്യ രാജർഷേഃ ശാകായന്യോ മുനിഃ സുഖം .
പ്രാഹ മൈത്രാഖ്യശാഖായാം സമാധ്യുക്തിപുരഃസരം .. 110..

യഥാ നിരിന്ധനോ വഹ്നിഃ സ്വയോനാവുപശാമ്യതി .
തഥാ വൃത്തിക്ഷയാച്ചിത്തം സ്വയോനാവുപശാമ്യതി .. 111..

സ്വയോനാവുപശാന്തസ്യ മനസഃ സത്യകാമിനഃ .
ഇന്ദ്രിയാർഥവിമൂഢസ്യാനൃതാഃ കർമവശാനുഗാഃ .. 112..

ചിത്തമേവ ഹി സംസാരസ്തത്പ്രയത്നേന ശോധയേത് .
യച്ചിത്തസ്തന്മയോ മർത്യോ ഗുഹ്യമേതത്സനാതനം .. 113..

ചിത്തസ്യ ഹി പ്രസാദേന ഹന്തി കർമ ശുഭാശുഭം .
പ്രസന്നാത്മാത്മനി സ്ഥിത്വാ സുഖമക്ഷയമശ്നുതേ .. 114..

സമാസക്തം യഥാ ചിത്തം ജന്തോർവിഷയഗോചരേ .
യദ്യേവം ബ്രഹ്മണി സ്യാത്തത്കോ ന മുച്യേത ബന്ധനാത് .. 115..

മനോ ഹി ദ്വിവിധം പ്രോക്തം ശുദ്ധം ചാശുദ്ധമേവ ച .
അശുദ്ധം കാമസമ്പർകാച്ഛുദ്ധം കാമവിവർജിതം .. 116..

മന ഏവ മനുഷ്യാണാം കാരണം ബന്ധമോക്ഷയോഃ .
ബന്ധായ വിഷയാസക്തം മുക്ത്യൈ നിർവിഷയം സ്മൃതം .. 117..

സമാധിനിർധൂതമലസ്യ ചേതസോ
നിവേശിതസ്യാത്മനി യത്സുഖം ഭവേത് .
ന ശക്യതേ വർണയിതും ഗിരാ തദാ
സ്വയം തദന്തഃകരണേന ഗൃഹ്യതേ .. 118..

യദ്യപ്യസൗ ചിരം കാലം സമാധിർദുർലഭോ നൃണാം .
തഥാപി ക്ഷണികോ ബ്രഹ്മാനന്ദം നിശ്ചായയത്യസൗ .. 119..

ശ്രദ്ധാലുർവ്യസനീ യോഽത്ര നിശ്ചിനോത്യേവ സർവഥാ .
നിശ്ചിതേ തു സകൃത്തസ്മിന്വിശ്വസിത്യന്യദാപ്യയം .. 120..

താദൃക്പുമാനുദാസീനകാലേഽപ്യാനന്ദവാസനാം .
ഉപേക്ഷ്യ മുഖ്യമാനന്ദം ഭാവയത്യേവ തത്പരഃ .. 121..

പരവ്യസനിനീ നാരീ വ്യഗ്രാപി ഗൃഹകർമണി .
തദേവാസ്വാദയത്യന്തഃ പരസംഗരസായനം .. 122..

ഏവം തത്ത്വേ പരേ ശുദ്ധേ ധീരോ വിശ്രാന്തിമാഗതഃ .
തദേവാസ്വാദയത്യന്തർബഹിർവ്യവഹരന്നപി .. 123..

ധീരത്വമക്ഷപ്രാബല്യേഽപ്യാനന്ദാസ്വാദവാഞ്ഛയാ .
തിരസ്കൃത്യാഖിലാക്ഷാണി തച്ചിന്തായാം പ്രവർതനം .. 124..

ഭാരവാഹീ ശിരോഭാരം മുക്ത്വാസ്തേ വിശ്രമം ഗതഃ .
സംസാരവ്യാപൃതിത്യാഗേ താദൃഗ്ബുദ്ധിസ്തു വിശ്രമഃ .. 125..

വിശ്രാന്തിഷ്ം പരമാം പ്രാപ്തസ്ത്വൗദാസീന്യേ യഥാ തഥാ .
സുഖദുഃഖദശായാം ച തദാനന്ദൈകതത്പരഃ .. 126..

അഗ്നിപ്രവേശഹേതൗ ധീഃ ശൃംഗാരേ യാദൃശീ തഥാ .
ധീരസ്യോദേതി വിഷയേഽനുസന്ധാനവിരോധിനീ .. 127..

അവിരോധിസുഖേ ബുദ്ധിഃ സ്വാനന്ദേ ച ഗമാഗമൗ .
കുർവന്ത്യാസ്തേ ക്രമാദേഷാ കാകാക്ഷിവദിതസ്തതഃ .. 128..

ഏകൈവ ദൃഷ്ടിഃ കാകസ്യ വാമദക്ഷിണനേത്രയോഃ .
യാത്യായാത്യേവമാനന്ദദ്വയേ തത്ത്വവിദോ മതിഃ .. 129..

ഭുഞ്ജാനോ വിഷയാനന്ദം ബ്രഹ്മാനന്ദം ച തത്ത്വവിത് .
ദ്വിഭാഷാഭിജ്ഞവദ്വിദ്യാദുഭൗ ലൗകികവൈദികൗ .. 130..

ദുഃഖപ്രാപ്തൗ ന ചോദ്വേഗോ യഥാ പൂർവം യതോ ദ്വിദൃക് .
ഗംഗാമഗ്നാർധകായസ്യ പുംസഃ ശീതോഷ്ണധീര്യഥാ .. 131..

ഇത്ഥം ജാഗരണേ തത്ത്വവിദോ ബ്രഹ്മസുഖം സദാ .
ഭാതി തദ്വാസനാജന്യേ സ്വപ്നേ തദ്ഭാസതേ തഥാ .. 132..

അവിദ്യാവാസനാപ്യസ്തീത്യതസ്തദ്വാസനോത്ഥിതേ .
സ്വപ്നേ പൂർവവദേവൈഷ സുഖം ദുഃഖം ച വീക്ഷതേ .. 133..

ബ്രഹ്മാനന്ദാഭിധേ ഗ്രന്ഥേ ബ്രഹ്മാനന്ദപ്രകാശകം .

യോഗിപ്രത്യക്ഷമധ്യായേ പ്രഥമേഽസ്മിന്നുദീരിതം .. 134..

ഇതി ബ്രഹ്മാനന്ദേ യോഗാനന്ദഃ സമാപ്തഃ .. 11..

ഭാ൦. 26. 6. 2024

12. ബ്രഹ്മാനന്ദേ ആത്മാനന്ദോനാമ - ദ്വാദശഃ പരിച്ഛേദഃ .

നന്വേവം വാസനാനന്ദാദ്ബ്രഹ്മാനന്ദാദപീതരം .
വേത്തു യോഗീ നിജാനന്ദം മൂഢസ്യാത്രാസ്തി കാ ഗതിഃ .. 1..

ധർമാധർമവശാദേഷ ജായതാം മ്രിയതാമപി .
പുനഃ പുനർദേഹലക്ഷൈഃ കിം നോ ദാക്ഷിണ്യതോ വദ .. 2..

അസ്തി വോഽനുജിഘൃക്ഷുവാദ്ദാക്ഷിണ്യേന പ്രയോജനം .
തർഹി ബ്രൂഹി സ മൂഢഃ കിം ജിജ്ഞാസുർവാ പരാങ്മുഖഃ .. 3..

ഉപാസ്തിം കർമ വാ ബ്രൂയാദ്വിമുഖായ യഥോചിതം .
മന്ദപ്രജ്ഞം തു ജിജ്ഞാസുമാത്മാനന്ദേന ബോധയേത് .. 4..

ബോധയാമാസ മൈത്രേയീം യാജ്ഞവൽക്യോ നിജപ്രിയാം .
ന വാ അരേ പത്യുരർഥേ പതിഃ പ്രിയ ഇതീരയൻ .. 5..

പതിർജായാ പുത്രവിത്തേ പശുബ്രാഹ്മണബാഹുജാഃ .
ലോകാ ദേവാ വേദഭൂതേ സർവം ചാത്മാർഥതഃ പ്രിയം .. 6..

പത്യാവിച്ഛാ യദാ പത്ന്യാസ്തദാ പ്രീതിം കരോതി സാ .
ക്ഷുദനുഷ്ഠാനരോഗാദ്യൈസ്തദാ നേച്ഛതി തത്പതിഃ .. 7..

ന പത്യുരർഥേ സാ പ്രീതിഃ സ്വാർഥ ഏവ കരോതി താം .
പതിശ്ചാത്മന ഏവാർഥേ ന ജായാർഥേ കദാചന .
അന്യോഽന്യപ്രേരണേഽപ്യേവം സ്വേച്ഛയൈവ പ്രവർതനം .. 8..

ശ്മശ്രുകണ്ടകവേധേന ബാലോ രുദതി തത്പിതാ .
ചുംബത്യേവ ന സാ പ്രീതിർബാലാർഥേ സ്വാർഥ ഏവ സാ .. 9..

നിരിച്ഛമപി രത്നാദി വിത്തം യത്നേന പാലയൻ .
പ്രീതിം കരോതി സാ സ്വാർഥേ വിത്താർഥത്വം ന ശങ്കിതം .. 10..

അനിച്ഛതി ബലീവർദേ വിവാഹയിഷതേ ബലാത് .
പ്രീതിഃ സാ വണിഗർഥൈവ ബലീവർദാർഥതാ കുതഃ .. 11..

ബ്രാഹ്മണ്യം മേഽസ്തി പൂജ്യോഽഹമിതി തുഷ്യതി പൂജയാ .
അചേതനായാ ജാതേർനോ സന്തുഷ്ടിഃ പുംസ ഏവ സാ .. 12..

ക്ഷത്രിയോഽഹം തേന രാജ്യം കരോമീത്യത്ര രാജതാ .
ന ജാതേർവൈശ്യജാത്യാദൗ യോജനായേദമീരിതം .. 13..

സ്വർഗലോകബ്രഹ്മലോകൗ സ്താം മമേത്യഭിവാഞ്ഛനം .
ലോകയോർനോപകാരായ സ്വഭോഗായൈവ കേവലം .. 14..

ഈശവിഷ്ണ്വാദയോ ദേവാഃ പൂജ്യന്തേ പാപനഷ്ടയേ .
ന തന്നിഷ്പാപദേവാർഥം സ്വാർഥം തത്തൂപയുജ്യതേ .. 15..

ഋഗാദയോ ഹ്യധീയന്തേ ദുർബ്രാഹ്മണ്യാനവാപ്തയേ .
ന തത് പ്രസക്തം വേദേഷു മനുഷ്യേഷു പ്രസജ്യതേ .. 16..

ഭൂമ്യാദിപഞ്ചഭൂതാനി സ്ഥാനതൃട്പാകശോഷണൈഃ .
ഹേതുഭിശ്ചാവകാശേന വാഞ്ഛന്ത്യേഷാം ന ഹേതവേ .. 17..

സ്വാമിഭൃത്യാദികം സർവം സ്വോപകാരായാ വാഞ്ഛതി .
തത്തത്കൃതോപകാരസ്തു തസ്യ തസ്യ ന വിദ്യതേ .. 18..

സർവവ്യവഹൃതിഷ്വേവമനുസന്ധാതുമീദൃശം .
ഉദാഹരണബാഹുല്യം തേന സ്വാം വാസയേന്മതിം .. 19..

അഥ കേയം ഭവേത്പ്രീതിഃ ശ്രൂയതേ യാ നിജാത്മനി .
രാഗോ വധ്വാദി വിഷയേ ശ്രദ്ധാ യാഗാദി കർമണി .
ഭക്തിഃ സ്യാദ്ഗുരുദേവാദാവിച്ഛാ ത്വപ്രാപ്തവസ്തുനി .. 20..

തർഹ്യസ്തു സാത്വികീ വൃത്തിഃ സുഖമാത്രാനുവർതിനീ .
പ്രാപ്തേ നഷ്ടേഽപി സദ്ഭാവാദിച്ഛതോ വ്യതിരിച്യതേ .. 21..

സുഖസാധനതോപാധേരന്നപാനാദയഃ പ്രിയാഃ .
ആത്മാനുകൂല്യാദന്നാദിസമശ്ചേദമുനാത്ര കഃ .
അനുകൂലയിതവ്യഃ സ്യാന്നൈകസ്മിൻകർമകർതൃതാ .. 22..

സുഖേ വൈഷയികേ പ്രീതിമാത്രമാത്മാ ത്വതിപ്രിയഃ .
സുഖേ വ്യഭിചരത്യേഷാ നാത്മനി വ്യഭിചാരിണീ .. 23..

ഏകം ത്യക്ത്വാന്യദാദത്തേ സുഖം വൈഷയികം സദാ .
നാത്മാ ത്യാജ്യോ ന ചാദേയസ്തസ്മിന്വ്യഭിചരേത്കഥം .. 24..

ഹാനാദാനവിഹീനോഽസ്മിന്നുപേക്ഷാ ചേത്തൃണാദിവത് .
ഉപേക്ഷിതുഃ സ്വരൂപത്വാന്നോപേക്ഷ്യത്വം നിജാത്മനഃ .. 25..

രോഗക്രോധാഭിഭൂതാനാം മുമൂർഷാ വീക്ഷ്യതേ ക്വചിത് .
തതോ ദ്വേഷാദ്ഭവേത്ത്യാജ്യ ആത്മേതി യദി തന്ന ഹി .
ത്യക്തും യോഗ്യസ്യ ദേഹസ്യ നാത്മതാ ത്യക്തുരേവ സാ .
ന ത്യക്തര്യസ്തി സ ദ്വേഷസ്ത്യാജ്യേ ദ്വേഷേ തു കാ ക്ഷതിഃ .. 26..

ആത്മാർഥത്വേന സർവസ്യ പ്രീതേശ്ചാത്മാ ഹ്യതിപ്രിയഃ .
യഥാ പിതുഃ പുത്രമിത്രാത്പുത്രഃ പ്രിയതരസ്തഥാ .. 27..

മാ ന ഭൂവമഹം കിന്തു ഭൂയാസം സർവദേത്യസൗ .
ആശീഃ സർവസ്യ ദൃസ്തേതി പ്രത്യക്ഷാ പ്രീതിരാത്മനി .. 28..

ഇത്യാദിഭിസ്ത്രിഭിഃ പ്രീതൗ സിദ്ധായാമേവമാത്മനി .
പുത്രഭാര്യാദിശേഷത്വമാത്മനഃ കൈശ്ചിദീരിതം .. 29..

ഏതദ്വിവക്ഷയാ പുത്രേ മുഖ്യാത്മത്വം ശ്രുതീരിതം .
ആത്മാ വൈ പുത്രനാമേതി തച്ചോപനിഷദി സ്ഫുടം .. 30..

സോഽസ്യായമാത്മാ പുണ്യേഭ്യഃ കർമേഭ്യഃ പ്രതിധീയതേ .
അഥാസ്യേതര ആത്മായം കൃതകൃത്യഃ പ്രമീയതേ .. 31..

സത്യപ്യാത്മനി ലോകോഽസ്തി നാപുത്രസ്യാത ഏവ ഹി .
അനുശിഷ്ടം പുത്രമേവ ലോക്യമാഹുർമനീഷിണഃ .. 32..

മനുഷ്യലോകോ ജയ്യഃ സ്യാത്പുത്രേണൈവേതരേണ നോ .
മുമൂർഷുർമന്ത്രയേത്പുത്രം ത്വം ബ്രഹ്മേത്യാദിമന്ത്രകൈഃ .. 33..

ഇത്യാദിശ്രുതയഃ പ്രാഹുഃ പുത്രഭാര്യാദിശേഷതാം .
ലൗകികാ അപി പുത്രസ്യ പ്രാധാന്യമനുമന്യതേ .. 34..

സ്വസ്മിന്മൃതേഽപി പുത്രാദിർജീവേദ്വിത്താദിനാ യഥാ .
തഥൈവ യത്നം കുരുതേ മുഖ്യാഃ പുത്രാദയസ്തതഃ .. 35..

ബാധമേതാവതാ നാത്മാ ശേഷോ ഭവതി കസ്യ ചിത് .
ഗൗണമിഥ്യാമുഖ്യഭേദൈരാത്മായം ഭവതി ത്രിധാ .. 36..

ദേവദത്തസ്തു സിംഹോഽയമിത്യൈക്യം ഗൗണമേതയോഃ .
ഭേദസ്യ ഭാസമാനത്വാത്പുത്രാദേരാത്മതാ തഥാ .. 37..

ഭേദോഽസ്തി പഞ്ചകോഷേഷു സാക്ഷിണോ ന തു ഭാത്യസൗ .
മിഥ്യാത്മതാതഃ കോഷാണാം സ്ഥാണോർചൗരാത്മതാ യഥാ .. 38..

ന ഭാതി ഭേദോ നാപ്യസ്തി സാക്ഷിണോഽപ്രതിയോഗിനഃ .
സർവാന്തരത്വാത് തസ്യൈവ മുഖ്യമാത്മത്വമിഷ്യതേ .. 39..

സത്യേവം വ്യവഹാരേഷു യേഷു യസ്യാത്മതോചിതാ .
തേഷു തസ്യൈവ ശേഷിത്വം സർവസ്യാന്യസ്യ ശേഷതാ .. 40..

മുമൂർഷോർഗൃഹരക്ഷാദൗ ഗൗണാത്മൈവോപയുജ്യതേ .
ന മുഖ്യാത്മാ ന മിഥ്യാത്മാ പുത്രഃ ശേഷീ ഭവത്യതഃ .. 41..

അധ്യേതാ വഹ്നിരിത്യത്ര സന്നപ്യഗ്നിർന ഗൃഹ്യതേ .
അയോഗ്യത്വേന യോഗ്യത്വാദ്ബടുരേവാത്ര ഗൃഹ്യതേ .. 42..

കൃശോഽഹം പുഷ്ടിമാപ്സ്യാമീത്യാദൗ ദേഹാത്മതോചിതാ .
ന പുത്രം വിനിയുങ്ക്തേഽത്ര പുഷ്ടിഹേത്വന്നഭക്ഷണേ .. 43..

തപസാ സ്വർഗമേഷ്യാമീത്യാദൗ കർത്രാത്മതോചിതാ .
അനപേക്ഷ്യ വപുർഭോഗം ചരേത്കൃച്ഛ്രാദികം തതഃ .. 44..

മോക്ഷ്യേഽഹമിത്യത്ര യുക്തം ചിദാത്മത്വം തദാ പുമാൻ .
തദ്വേത്തി ഗുരുശാസ്ത്രാഭ്യാം ന തു കിഞ്ചിച്ചികീർഷതി .. 45..

വിപ്രക്ഷത്രാദയോ യദ്വദ്ബൃഹസ്പതിസവാദിഷു .
വ്യവസ്ഥിതാസ്തഥാ ഗൗണമിഥ്യാമുഖ്യാ യഥോചിതം .. 46..

തത്ര തത്രോചിതേ പ്രീതിരാത്മന്യേവാതിശായിനീ .
അനാത്മനി തു തച്ഛേഷേ പ്രീതിരന്യത്ര നോഭയം .. 47..

ഉപേക്ഷ്യം ദ്വേഷ്യമിത്യന്യത് ദ്വേധാ മാർഗതൃണാദികം .
ഉപേക്ഷ്യം വ്യാഘ്രസർപാദി ദ്വേഷ്യമേവം ചതുർവിധം .. 48..

ആത്മാ ശേഷ ഉപേക്ഷ്യം ച ദ്വേഷ്യം ചേതി ചതുർഷ്വപി .
ന വ്യക്തിനിയമഃ കിന്തു തത്തത്കാര്യാത്തഥാ തഥാ .. 49..

സ്യാദ്വ്യാഘ്രഃ സംമുഖോ ദ്വേഷ്യോ ഹ്യുപേക്ഷ്യസ്തു പരാങ്മുഖഃ .
ലാലനാദനുകൂലശ്ചേദ്വിനോദായേതി ശേഷതാം .. 50..

വ്യക്തീനാം നിയമോ മാ ഭൂല്ലക്ഷണാത്തുവ്യവസ്ഥിതിഃ .
ആനുകൂല്യം പ്രാതികൂല്യം ദ്വയാഭാവശ്ച ലക്ഷണം .. 51..

ആത്മാ പ്രേയാൻപ്രിയഃ ശേഷോ ദ്വേഷ്യോപേക്ഷ്യേ തദന്യയോഃ .
ഇതി വ്യവസ്ഥിതോ ലോകോ യാജ്ഞവൽക്യമതം ച തത് .. 52..

അന്യത്രാപി ശ്രുതിഃ പ്രാഹ പുത്രാദ്വിത്താത്തഥാന്യതഃ .
സർവസ്മാദാന്തരം തത്ത്വം തദേതത്പ്രേയ ഈക്ഷതാം .. 53..

ശ്രൗത്യാ വിചാരദൃഷ്ട്യായം സാക്ഷ്യേവാത്മാ ന ചേതരഃ .
കോഷാൻപഞ്ച വിവിച്യാന്തർവസ്തുദൃഷ്ടിർവിചാരണാ .. 54..

ജാഗരസ്വപ്നസുപ്തീനാമാഗമാപായഭാസനം .
യതോ ഭവത്യസാവാത്മാ സ്വപ്രകാശചിദാത്മകഃ .. 55..

ശേഷാഃ പ്രാണാദിവിത്താന്താ ആസന്നാസ്താരതമ്യതഃ .
പ്രീതിസ്തഥാ താരതമ്യാത്തേഷു സർവേഷു വീക്ഷ്യതേ .. 56..

വിത്താത്പുത്രഃ പ്രിയഃ പുത്രാത്പിണ്ഡഃ പിണ്ഡാത്തഥേന്ദ്രിയം .
ഇന്ദ്രിയാച്ച പ്രിയഃ പ്രാണഃ പ്രാണാദാത്മാ പരഃ പ്രിയഃ .. 57..

ഏവം സ്ഥിതേ വിവാദോഽത്ര പ്രതിബുദ്ധവിമൂഢയോഃ .
ശ്രുത്യോദാഹാരി തത്രാത്മാ പ്രേയാനിത്യേവ നിർണയഃ .. 58..

സാക്ഷ്യേവ ദൃശ്യാദന്യസ്മാത്പ്രേയാനിത്യാഹ തത്ത്വവിത് .
പ്രേയാൻപുത്രാദിരേവേമം ഭോക്തും സാക്ഷീതി മൂഢധീഃ .. 59..

ആത്മനോഽന്യം പ്രിയം ബ്രൂതേ ശിഷ്യശ്ച പ്രതിവാദ്യപി .
തസ്യോത്തരം വാചോ ബോധശാപൗ കുര്യാത്തയോഃ ക്രമാത് .. 60..

പ്രിയം ത്വാം രോത്സ്യതീത്യേവമുത്തരം വക്തി തത്ത്വവിത് .
സ്വോക്തപ്രിയസ്യ ദുഷ്ടത്വം ശിഷ്യോ വേത്തി വിവേകതഃ .. 61..

അലഭ്യമാനസ്തനയഃ പിതരൗ ക്ലേശയേച്ചിരം .
ലബ്ധോഽപി ഗർഭപാതേന പ്രസവേന ച ബാധതേ .. 62..

ജാതസ്യ ഗ്രഹരോഗാദി കുമാരസ്യ ച മൂകതാ .
ഉപനീതേഽപ്യവിദ്യത്വമനുദ്വാഹശ്ച പണ്ഡിതേ .. 63..

പുനശ്ച പരദാരാദി ദാരിദ്ര്യം ച കുടുംബിനഃ .
പിത്രോഃ ദുഃഖസ്യ ~~ന അസ്ത്യന്തോ~~ ധനീ ചേന്മ്രിയതേ തദാ .. 64..

ഏവം വിവിച്യ പുത്രാദൗ പ്രീതിം ത്യക്ത്വാ നിജാത്മനി .
നിശ്ചിത്യ പരമാം പ്രീതിം വീക്ഷതേ തമഹർനിശം .. 65..

ആഗ്രഹാദ്ബ്രഹ്മവിദ്വേഷാദപി പക്ഷമമുഞ്ചതഃ .

വാദിനോ നരകഃ പ്രോക്തോ ദോഷശ്ച ബഹുയോനിഷു .. 66..

ബ്രഹ്മവിദ്ബ്രഹ്മരൂപത്വാദീശ്വരസ്തേന വര്‍ണിതം .
യദ്യത്തത്തത്തഥൈവ സ്യാത്തച്ഛിഷ്യപ്രതിവാദിനോഃ .. 67..

യസ്തു സാക്ഷിണമാത്മാനം സേവതേ പ്രിയമുത്തമം .
തസ്യ പ്രേയാനസാവാത്മാ ന നശ്യതി കദാചന .. 68..

പരപ്രേമാസ്പദത്വേന പരമാനന്ദരൂപതാ .
സുഖവൃദ്ധിഃ പ്രീതിവൃദ്ധൗ സാര്‍വഭൗമാദിഷു ശ്രുതാ .. 69..

ചൈതന്യവത്സുഖം ചാസ്യ സ്വഭാവശ്ചേച്ചിദാത്മനഃ .
ധീവൃത്തിഷ്വനുവര്‍തേത സര്‍വാസ്വപി ചിതിര്യഥാ .. 70..

മൈവമുഷ്ണപ്രകാശാത്മാ ദീപസ്തസ്യ പ്രഭാ ഗൃഹേ .
വ്യാപ്നോതി നോഷ്ണതാ തദ്വച്ചിതേരേവാനുവര്‍തനം .. 71..

ഗന്ധരൂപരസസ്പര്‍ശേഷ്വപി സത്സു യഥാ പൃഥക് .
ഏകാക്ഷേണൈക ഏവാര്‍ഥോ ഗൃഹ്യതേ നേതരസ്തഥാ .. 72..

ചിദാനന്ദൗ നൈവ ഭിന്നൗ ഗന്ധാദ്യാസ്തു വിലക്ഷണാഃ .
ഇതി ചേത് തദഭേദോഽപി സാക്ഷിണ്യന്യത്ര വാ വദ .. 73..

ആദ്യേ ഗന്ധാദയോഽപ്യേവമഭിന്നാഃ പുഷ്പവര്‍തിനഃ .
അക്ഷഭേദേന തദ്ഭേദേ വൃത്തിഭേദാത്തയോര്‍ഭിദാ .. 74..

സത്വവൃത്തൗ ചിത്സുഖൈക്യം തദ്വൃത്തേര്‍നിര്‍മലത്വതഃ .
രജോവൃത്തേസ്തു മാലിന്യാത്സുഖാംശോഽത്ര തിരസ്കൃതഃ .. 75..

തിന്തിണീഫലമത്യമ്ലം ലവണേന യുതം യദാ .
തദാമ്ലസ്യ തിരസ്കാരാദീഷദഗ്ലം യഥാ തഥാ .. 76..

നനു പ്രിയതമത്വേന പരമാനന്ദതാത്മനി .
വിവേക്തും ശക്യതാമേവം വിനാ യോഗേന കിം ഭവേത് .. 77..

യദ്യോഗേന തദേവൈതി വദാമോ ജ്ഞാനസിദ്ധയേ .
യോഗഃ പ്രോക്തോ വിവേകേന ജ്ഞാനം കിം നോപജായതേ .. 78..

യത് സാംഖ്യൈഃ പ്രാപ്യതേ സ്ഥാനം തദ്യോഗൈരപി ഗമ്യതേ .
ഇതി സ്മൃതം ഫലൈകത്വം യോഗിനാം ച വിവേകിനാം .. 79..

അസാധ്യഃ കസ്യചിദ്യോഗഃ കസ്യചിജ്ജ്ഞാനനിശ്ചയഃ .
ഇത്ഥം വിചാര്യമാര്‍ഗൗ ദ്വൗ ജഗാദ പരമേശ്വരഃ .. 80..

യോഗേ കോഽതിശയസ്തേഽത്ര ജ്ഞാനമുക്തം സമം ദ്വയോഃ .
രാഗദ്വേഷാദ്യഭാവശ്ച തുല്യോ യോഗിവിവേകിനോഃ .. 81..

ന പ്രീതിര്‍വിഷയേഷ്വസ്തി പ്രേയാനാത്മേതി ജാനതഃ .
കുതോ രാഗഃ കുതോ ദ്വേഷഃ പ്രാതികൂല്യമപശ്യതഃ .. 82..

ദേഹാദേഃ പ്രതികൂലേഷു ദ്വേഷസ്തുല്യോദ്വയോരപി .
ദ്വേഷം കുര്‍വന്ന യോഗീ ചേദവിവേക്യപി താദൃശഃ .. 83..

ദ്വൈതസ്യ പ്രതിഭാനം തു വ്യവഹാരേ ദ്വയോഃ സമം .
സമാധൗ നേതി ചേത്തദ്വന്നാദ്വൈതത്വവിവേകിനഃ .. 84..

വിവക്ഷ്യതേ തദസ്മാഭിരദ്വൈതാനന്ദനാമകേ .
അധ്യായേ ഹി തൃതീയേ തത്സർവമപ്യതിമംഗലം .. 85..

സദാ പശ്യന്നിജാനന്ദമപശ്യന്നഖിലം ജഗത് .
അർഥാദ്യോഗീതി ചേത്തർഹി സന്തുഷ്ടോ വർധതാം ഭവാൻ .. 86..

ബ്രഹ്മാനന്ദഭിധേ ഗ്രന്ഥേ മന്ദാനുഗ്രഹസിദ്ധയേ .
ദ്വിതീയേഽധ്യായ ഏതസ്മിന്നാത്മാനന്ദോ വിവേചിതഃ .. 87..

ഇതി ബ്രഹ്മാനന്ദേ ആത്മാനന്ദഃ സമാപ്തഃ .. 12..

ഓം · P.R.IYER 26.6.2024

13. ബ്രഹ്മാനന്ദേഽദ്വൈതാനന്ദോനാമ - ത്രയോദശഃ പരിച്ഛേദഃ .

യോഗാനന്ദഃ പുരോക്തോ യഃ സ ആത്മാനന്ദ ഇഷ്യതാം .
കഥം ബ്രഹ്മത്വമേതസ്യ സദ്വയസ്യേതി ചേച്ഛൃണു .. 1..

ആകാശാദി സ്വദേഹാന്തം തൈത്തിരീയശ്രുതീരിതം .
ജഗന്നാസ്ത്യന്യദാനന്ദാത്ദദ്വൈതബ്രഹ്മതാ തതഃ .. 2..

ആനന്ദാദ്ധ്യേവ തജ്ജാതം തിഷ്ഠത്യാനന്ദ ഏവ തത് .
ആനന്ദ ഏവ ലീനം ചേത്യുക്താനന്ദാത്കഥം പൃഥക് .. 3..

കുലാലാദ്ഘട ഉത്പന്നോ ഭിന്നശ്ചേതി ന ശങ്ക്യതാം .
മൃദ്വദേഷ(ഃ) ഉപാദാനം ന നിമിത്തം കുലാലവത് .. 4..

സ്ഥിതിർലയശ്ച കുംഭസ്യ കുലാലേ സ്തോ ന ഹി ക്വചിത് .
ദൃഷ്ടൗ തൗ മൃദി തദ്വത്സ്യാദുപാദാനം തയോഃ ശ്രുതേഃ .. 5..

ഉപാദാനം ത്രിധാ ഭിന്നം വിവർതി പരിണാമി ച .
ആരംഭകം ച തത്രാന്ത്യൗ ന നിരംശേഽവകാശിനൗ .. 6..

ആരംഭവാദിനോഽന്യസ്മാദന്യസ്യോത്പത്തിമൂചിരേ .
തന്തോഃ പടസ്യ നിഷ്പത്തേർഭിന്നൗ തന്തുപടൗ ഖലു .. 7..

അവസ്ഥാന്തരതാപത്തിരേകസ്യ പരിണാമിതാ .
സ്യാത് ക്ഷീരം ദധി മൃത്കുംഭഃ സുവർണം കുണ്ഡലം യഥാ .. 8..

അവസ്ഥാന്തരഭാനം തു വിവർതോ രജ്ജുസർപവത് .
നിരംശേഽപ്യസ്ത്യസൗ വ്യോമ്നി തലമാലിന്യകല്പനാത് .. 9..

തതോ നിരംശ ആനന്ദേ വിവർതോ ജഗദിഷ്യതാം .
മായാശക്തിഃ കല്പികാ സ്യാദൈന്ദ്ര ജാലികശക്തിവത് .. 10..

ശക്തിഃ ശക്താത്പൃഥങ്നാസ്തി തദ്വദ്ദൃഷ്ടേർന ചാഭിദാ .
പ്രതിബന്ധസ്യ ദൃഷ്ടത്വാച്ഛക്ത്യഭാവേ തു കസ്യ സഃ .. 11..

ശക്തേഃ കാര്യാനുമേയത്വാദകാര്യേ പ്രതിബന്ധനം .

ജ്വലതോഽഗ്നേരദാഹേ സ്യാന്മന്ത്രാദി പ്രതിബന്ധതാ .. 12..

ദേവാത്മശക്തിം സ്വഗുണൈർനിഗൂഢാം മുനയോഽവിദൻ .
പരാസ്യ ശക്തിർവിവിധാ ക്രിയാജ്ഞാനബലാത്മികാ .. 13..

ഇതി വേദവചഃ പ്രാഹ വസിഷ്ഠശ്ച തഥാബ്രവീത് .
സർവശക്തിപരം ബ്രഹ്മ നിത്യമാപൂർണമദ്വയം .. 14..

യഥോല്ലസതി ശക്ത്യാസൗ പ്രകാശമധിഗച്ഛതി .
ചിച്ഛക്തിർബ്രഹ്മണോ രാമ! ശരീരേഷൂപലഭ്യതേ .. 15..

സ്പന്ദശക്തിശ്ച വാതേഷു ദാർഢ്യശക്തിസ്തഥോപലേ .
ദ്രവശക്തിസ്തഥാംഭഃസു ദാഹശക്തിസ്തഥാനലേ .
ശൂന്യശക്തിസ്തഥാകാശേ നാശശക്തിർവിനാശിനി .. 16..

യഥാണ്ഡാന്തർമഹാസർപോ ജഗദസ്തി തഥാത്മനി .
ഫലപത്രലതാപുഷ്പശാഖാവിടപമൂലവാൻ .
വൃക്ഷബീജേ യഥാ വൃക്ഷസ്തഥേദം ബ്രഹ്മണി സ്ഥിതം .. 17..

ക്വചിത്കശ്ചിത്കദാചിച്ച തസ്മാദുദ്യന്തി ശക്തയഃ .
ദേശകാലവിചിത്രത്വാത്ക്ഷ്മാതലാദിവ ശാലയഃ .. 18..

സ ആത്മാ സർവഗോ രാമ! നിത്യോദിതമഹാവപുഃ .
യന്മനാങ്മനനീം ശക്തിം ധത്തേ തന്മന ഉച്യതേ .. 19..

ആദൗ മനസ്തദനുബന്ധവിമോക്ഷദൃഷ്ടീ
    പശ്ചാത്പ്രപഞ്ചരചനാ ഭുവനാഭിധാനാ .
ഇത്യാദികാ സ്ഥിതിരിയം ഹി ഗതാ പ്രതിഷ്ഠാ-
    മാഖ്യായികാ സുഭഗബാലജനോദിതേവ .. 20..

ബാലസ്യ ഹി വിനോദായ ധാത്രീ ശക്തി ശുഭാം കഥാം .
ക്വചിത്സന്തി മഹാബാഹോ! രാജപുത്രാസ്ത്രയഃ ശുഭാഃ .. 21..

ദ്വൗ ന ജാതൗ തഥൈകസ്തു ഗർഭ ഏവ ഹി ന സ്ഥിതഃ .
വസന്തി തേ ധർമയുതാ അത്യന്താസതി പത്തനേ .. 22..

സ്വകീയാച്ഛൂന്യനഗരാന്നിർഗത്യ വിമലാശയാഃ .
ഗച്ഛന്തോ ഗഗനേ വൃക്ഷാന്ദദൃശുഃ ഫലശാലിനഃ .. 23..

ഭവിഷ്യന്നഗരേ തത്ര രാജപുത്രാസ്ത്രയോഽപി തേ .
സുഖമദ്യ സ്ഥിതാ പുത്ര! മൃഗയാവ്യവഹാരിണഃ .. 24..

ധാത്ര്യൈവം കഥിതാ രാമ! ബാലകാഖ്യായികാ ശുഭാ .
നിശ്ചയം സ യയൗ ബാലോ നിർവിചാരണയാ ധിയാ .. 25..

ഇയം സംസാര രചനാ വിചാരോജ്ഝിതചേതസാം .
ബാലകാഖ്യായികേവേത്ഥമവസ്ഥിതിമുപാഗതാ .. 26..

ഇത്യാദിഭിരുപാഖ്യാനൈർമായാശക്തേസ്തു വിസ്തരം .
വസിഷ്ഠഃ കഥയാമാസ സൈവ ശക്തിർനിരൂപ്യതേ .. 27..

കാര്യാദാശ്രയതഃ സൈഷാ ഭവേച്ഛക്തിർവിലക്ഷണാ .
BACK TO TOP

സ്ഫോടാംഗാരൗ ദൃശ്യമാനൗ ശക്തിസ്തത്രാനുമീയതേ .. 28..

പൃഥുബുധ്നോദരാകാരോ ഘടഃ കാര്യോഽത്ര മൃത്തികാ .
ശബ്ദാദിഭിഃ പഞ്ചഗുണൈര്യുക്താ ശക്തിസ്ത്വതദ്വിധാ .. 29..

ന പൃഥ്വാദിർന ശബ്ദാദിഃ ശക്താവസ്തു യഥാ തഥാ .
അത ഏവ ഹ്യചിന്ത്യൈഷാ ന നിർവചനമർഹതി .. 30..

കാര്യോത്പത്തേഃ പുരാ ശക്തിർനിഗൂഢാ മൃദ്യവസ്ഥിതാ .
കുലാലാദിസഹായേന വികാരാകാരതാം വ്രജേത് .. 31..

പൃഥ്വ്യാദി വികാരാന്തം സ്പർശാദിഗുണമൃത്തികാം .
ഏകീകൃത്യ ഘടം പ്രാഹുർവിചാരവികലാ ജനാഃ .. 32..

കുലാലവ്യാപൃതേഃ പൂർവോ യാവാനംശ സ നോ ഘടഃ .
പശ്ചാത്തു പൃഥുബുധ്നാദിമത്ത്വേ യുക്താ ഹി കുംഭതാ .. 33..

സ ഘടോ ന മൃദോ ഭിന്നോ വിയോഗേ സത്യനീക്ഷണാത് .
നാപ്യഭിന്നഃ പുരാ പിണ്ഡദശായാമനവേക്ഷണാത് .. 34..

അതോഽനിർവചനീയോഽയം ശക്തിവത്തേന ശക്തിജഃ .
അവ്യക്തത്വേ ശക്തിരുക്താ വ്യക്തത്വേ ഘടനാമഭൃത് .. 35..

ഐന്ദ്രജാലികനിഷ്ഠാപി മായാ ന വ്യജ്യതേ പുരാ .
പശ്ചാദ്ഗന്ധർവസേനാദിരൂപേണ വ്യക്തിമാപ്നുയാത് .. 36..

ഏവം മായാമയത്വേന വികാരസ്യാനൃതാത്മതാം .
വികാരാധാരമൃദ്വസ്തുസത്യത്വം ചാബ്രവീച്ഛ്രുതിഃ .. 37..

വാങ്നിഷ്പാദ്യം നാമമാത്രം വികാരോ നാസ്യ സത്യതാ .
സ്പർശാദി ഗുണയുക്താ തു സത്യാ കേവലമൃത്തികാ .. 38..

വ്യക്താവ്യക്തേ തദാധാര ഇതി ത്രിഷ്വാദ്യയോർദ്വയോഃ .
പര്യായഃ കാലഭേദേന തൃതീയസ്ത്വനുഗച്ഛതി .. 39..

നിസ്തത്ത്വം ഭാസമാനം ച വ്യക്തമുത്പത്തിനാശഭാക് .
തദുത്പത്തൗ തസ്യ നാമ വാചാ നിഷ്പാദ്യതേ നൃഭിഃ .. 40..

വ്യക്തേ നഷ്ടേഽപി നാമൈതന്നൃവക്ത്രേഷ്വനുവർതതേ .
തേന നാമ്നാ നിരൂപ്യത്വാദ്വ്യക്തം തദ്രൂപമുച്യതേ .. 41..

നിസ്തത്ത്വത്വാദ്വിനാശിത്വാദ്വാചാരംഭണനാമതഃ .
വ്യക്തസ്യ ന തു തദ്രൂപം സത്യം കിഞ്ചിന്മൃദാദിവത് .. 42..

വ്യക്തകാലേ തതഃ പൂർവമൂർധ്വമപ്യേകരൂപഭാക് .
സതത്ത്വമവിനാശം ച സത്യം മൃദ്വസ്തു കഥ്യതേ .. 43..

വ്യക്തം ഘടോ വികാരശ്ചേത്യേതൈർനാമഭിരീരിതഃ .
അർഥശ്ചേദനൃതഃ കസ്മാന്ന മൃദ്ബോധേ നിവർതതേ .. 44..

നിവൃത്ത ഏവ യസ്മാത്തേ തത്സത്യത്വമതിർഗതാ .
ഈദൃങ്നിവൃത്തിരേവാത്ര ബോധജാ ന ത്വഭാസനം .. 45..

പുമാനധോമുഖഃ നീരേ ഭാതോഽപ്യസ്തി ന വസ്തുതഃ .
തടസ്ഥമർത്യവത്തസ്മിന്നൈവാസ്ഥാ കസ്യചിത്ക്വചിത് .
ഈദൃഗ്ബോധേ പുമർഥത്വം മതമദ്വൈതവാദിനാം .. 46
മൃദ്രൂപസ്യാപരിത്യാഗാദ്വിവർതത്വം ഘടേ സ്ഥിതം .
പരിണാമേ പൂർവരൂപം ത്യജേത്തത്ക്ഷീരരൂപവത് .
മൃത്സുവർണേ നിവർതേതേ ഘടകുണ്ഡലയോർന ഹി .. 47..

ഘടേ നഷ്ടേ ന മൃദ്ഭാവഃ കപാലാനാമവേക്ഷണാത് .
മൈവം ചൂർണേഽസ്തി മൃദ്രൂപം സ്വർണരൂപം ത്വതിസ്ഫുടം .. 48..

ക്ഷീരാദൗ പരിണാമോഽസ്തു പുനസ്തദ്ഭാവവർജനാത് .
ഏതാവതാ മൃദാദീനാം ദൃഷ്ടാന്തത്വം ന ഹീയതേ .. 49..

ആരംഭവാദിനഃ കാര്യേ മൃദോ ദ്വൈഗുണ്യമാപതേത് .
രൂപസ്പർശാദയഃ പ്രോക്താഃ കാര്യ കാരണയോഃ പൃഥക് .. 50..

മൃത്സുവർണമയശ്ചേതി ദൃഷ്ടാന്തത്രയമാരുണിഃ .
പ്രാഹാതോ വാസയേത്കാര്യാനൃതത്വം സർവവസ്തുഷു .. 51..

കാരണജ്ഞാനതഃ കാര്യവിജ്ഞാനം ചാപി സോഽവദത് .
സത്യജ്ഞാനേഽനൃതജ്ഞാനം കഥമത്രോപപദ്യതേ .. 52..

സമൃത്കസ്യ വികാരസ്യ കാര്യതാ ലോകദൃഷ്ടിതഃ .
വാസ്തവോഽത്ര മൃദംശോഽസ്യ ബോധഃ കാരണബോധതഃ .. 53..

അനൃതാംശോ ന ബോദ്ധവ്യസ്തദ്ബോധാനുപയോഗതഃ .
തത്ത്വജ്ഞാനം പുമർഥം സ്യാന്നാനൃതാംശാവബോധനം .. 54..

തർഹി കാരണവിജ്ഞാനാത്കാര്യജ്ഞാനമിതീരിതേ .
മൃദ്ബോധാന്മൃത്തികാ ബുദ്ധേത്യുക്തം സ്യാത്കോഽത്ര വിസ്മയഃ .. 55..

സത്യം കാര്യേഷു വസ്ത്വംശഃ കാരണാത്മേതി ജാനതഃ .
വിസ്മയോ മാസ്ത്വിഹാജ്ഞസ്യ വിസ്മയഃ കേന വാര്യതേ .. 56..

ആരംഭീ പരിണാമീ ച ലൗകികശ്ചൈകകാരണേ .
ജ്ഞാതേ സർവമതം ശ്രുത്വാ പ്രാപ്നുവന്ത്യേവ വിസ്മയം .. 57..

അദ്വൈതേഽഭിമുഖീകർതുമേവാത്രൈകസ്യ ബോധതഃ .
സർവബോധഃ ശ്രുതൗ നൈവ നാനാത്വസ്യ വിവക്ഷയാ .. 58..

ഏകമൃത്പിണ്ഡവിജ്ഞാനാത്സർവമൃണ്മയധീര്യഥാ .
തഥൈകബ്രഹ്മബോധേന ജഗദ്ബുദ്ധിർവിഭാവ്യതാം .. 59..

സച്ചിത്സുഖാത്മകം ബ്രഹ്മ നാമരൂപാത്മകം ജഗത് .
താപനീയേ ശ്രുതം ബ്രഹ്മ സച്ചിദാനന്ദലക്ഷണം .. 60..

സദ്രൂപമാരുണിഃ പ്രാഹ പ്രജ്ഞാനം ബ്രഹ്മ ബഹ്വൃചാഃ .
സനത്കുമാര ആനന്ദമേവമന്യത്ര ഗമ്യതാം .. 61..

വിചിന്ത്യ സർവരൂപാണി കൃത്വാ നാമാനി തിഷ്ഠതി .
അഹം വ്യാകരവാണീമേ നാമരൂപേ ഇതി ശ്രുതിഃ .. 62..

അവ്യാകൃതം പുരാ സൃഷ്ടേരൂർധ്വം വ്യാക്രീയതേ ദ്വിധാ .
അചിന്ത്യശക്തിർമായൈഷാ ബ്രഹ്മണ്യവ്യാകൃതാഭിധാ .. 63..

അവിക്രിയബ്രഹ്മനിഷ്ഠാ വികാരം യാത്യനേകധാ .
മായാം തു പ്രകൃതിം വിദ്യാന്മായിനം തു മഹേശ്വരം .. 64..

ആദ്യോ വികാര ആകാശഃ സോഽസ്തി ഭാത്യപി ച പ്രിയഃ .
അവകാശസ്തസ്യ രൂപം തന്മിഥ്യാ ന തു തത്ത്രയം .. 65..

ന വ്യക്തേഃ പൂർവമസ്ത്യേവ ന പശ്ചാച്ച വിനാശതഃ .
ആദാവന്തേ ച യന്നാസ്തി വർതമാനേഽപി തത്തഥാ .. 66..

അവ്യക്താദീനി ഭൂതാനി വ്യക്തമധ്യാനി ഭാരത .
അവ്യക്തനിധനാനീവേത്യാഹ കൃഷ്ണോഽർജുനം പ്രതി .. 67..

മൃദ്വത്തേ സച്ചിദാനന്ദാ അനുഗച്ഛന്തി സർവദ .
നിരാകാശേ സദാദീനാമനുഭൂതിർനിജാത്മനി .. 68..

അവകാശേ വിസ്മൃതേഽഥ തത്ര കിം ഭാതി തേ വദ .
ശൂന്യമേവേതി ചേദസ്തു നാമ താദൃഗ്വിഭാതി ഹി .. 69..

താദൃക്ത്വാദേവ തത്സത്ത്വമൗദാസീന്യേന തത്സുഖം .
ആനുകൂല്യപ്രാതികൂല്യഹീനം യത്തന്നിജം സുഖം .. 70..

ആനുകൂല്യേ ഹർഷധീഃ സ്യാത്പ്രാതികൂല്യേ തു ദുഃഖധീഃ .
ദ്വയാഭാവേ നിജാനന്ദോ നിജം ദുഃഖം തു ന ക്വചിത് .. 71..

നിജാനന്ദേ സ്ഥിതേ ഹർഷശോകയോർവ്യത്യയഃ ക്ഷണാത് .
മനസഃ ക്ഷണികത്വേന തയോർമാനസതേഷ്യതാം .. 72..

ആകാശേഽപ്യേവമാനന്ദഃ സത്താഭാനേ തു സംമതേ .
വായ്വാദിദേഹപര്യന്തവസ്തുഷ്വേവം വിഭാവ്യതാം .. 73..

ഗതിസ്പർശൗ വായുരൂപം വഹ്നേർദാഹപ്രകാശനേ .
ജലസ്യ ദ്രവതാ ഭൂമേഃ കാഠിന്യം ചേതി നിർണയഃ .. 74..

അസാധാരണ ആകാശേ ഓഷധ്യന്നവപുഃഷ്വപി .
ഏവം വിഭാവ്യ മനസാ തത്തദ്രൂപം യഥോചിതം .. 75..

അനേകധാ വിഭിന്നേഷു നാമരൂപേഷു ചൈകധാ .
തിഷ്ഠന്തി സച്ചിദാനന്ദാവിസംവാദ്ദേഃ ന കസ്യചിത് .. 76..

നിസ്തത്ത്വേ നാമരൂപേ ദ്വേ ജന്മനാശയുതേ ച തേ .
ബുദ്ധ്യാ ബ്രഹ്മണി വീക്ഷസ്വ സമുദ്രേ ബുദ്ബുദാദിവത് .. 77..

സച്ചിദാനന്ദരൂപേഽസ്മിൻ പൂർണേ ബ്രഹ്മണി വീക്ഷിതേ .
സ്വയമേവാവജാനാതി നാമരൂപേ ശനൈഃ ശനൈഃ .. 78..

യാവദ്യാവദവജ്ഞാ സ്യാത്താവത്താവത്തദീക്ഷണം .
യാവദ്യാവദ്വീക്ഷ്യതേ തത്താവത്താവദുഭേ ത്യജേത് .. 79..

തദഭ്യാസേന വിദ്യായാം സുസ്ഥിതായാമയം പുമാൻ .
ജീവന്നേവ ഭവേന്മുക്തോ വപുരസ്തു യഥാ തഥാ .. 80..

തച്ചിന്തനം തത്കഥനമന്യോന്യം തത്പ്രബോധനം .
ഏതദേകപരത്വം ച തദഭ്യാസം വിദുർബുധാഃ .. 81..

വാസനാനേകകാലീനാ ദീർഘകാലം നിരന്തരം .
സാദരം ചാഭ്യസ്യമാനേ സർവഥൈവ നിവർതതേ .. 82..

മൃച്ഛക്തിവദ്ബ്രഹ്മശക്തിരനേകാനനൃതാൻസൃജേത് .
യദ്വാ ജീവഗതാ നിദ്രാ സ്വപ്നശ്ചാത്ര നിദർശനം .. 83..

നിദ്രാശക്തിര്യഥാ ജീവേ ദുർഘടസ്വപ്നകാരിണീ .
ബ്രഹ്മണ്യേഷാ തഥാ മായാ സൃഷ്ടിസ്ഥിത്യന്തകാരിണീ .. 84..

സ്വപ്നേ വിയദ്ഗതിം പശ്യേത്സ്വമൂർധച്ഛേദനം യഥാ .
മുഹൂർതേ വത്സരൗഘം ച മൃതം പുത്രാദികം പുനഃ .. 85..

ഇദം യുക്തമിദം നേതി വ്യവസ്ഥാ തത്ര ദുർലഭാ .
യഥാ യഥേക്ഷ്യതേ യദ്യത്തത്തദ്യുക്തം തഥാ തഥാ .. 86..

ഈദൃശോ മഹിമാ ദൃഷ്ടോ നിദ്രാശക്തേര്യദാ തദാ .
മായാശക്തേരചിന്ത്യോഽയം മഹിമേതി കിമദ്ഭുതം .. 87..

ശയാനേ പുരുഷേ നിദ്രാ സ്വപ്നം ബഹുവിധം സൃജേത് .
ബ്രഹ്മണ്യേവം നിർവികാരേ വികാരാൻകല്പയത്യസൗ .. 88..

ഖാനിലാഗ്നിജലോർവ്യണ്ഡലോകപ്രാണിശിലാദികാഃ .
വികാരാഃ പ്രാണിധീഷ്വന്തശ്ചിച്ഛായാ പ്രതിബിംബതി .. 89..

ചേതനാചേതനേഷ്വേഷു സച്ചിദാനന്ദലക്ഷണം .
സമാനം ബ്രഹ്മ ഭിദ്യേതേ നാമരൂപേ പൃഥക്പൃഥക് .. 90..

ബ്രഹ്മണ്യേതേ നാമരൂപേ പടേ ചിത്രമിവ സ്ഥിതേ .
ഉപേക്ഷ്യ നാമരൂപേ ദ്വേ സച്ചിദാനന്ദധീർഭവേത് .. 91..

ജലസ്ഥേഽധോമുഖേ സ്വസ്യ ദേഹേ ദൃഷ്ടേഽപ്യുപേക്ഷ്യ തം .
തീരസ്ഥ ഏവ ദേഹേ സ്വേ താത്പര്യം സ്യാദ്യഥാ തഥാ .. 92..

സഹസ്രശോ മനോരാജ്യേ വർതമാനേ സദൈവ തത് .
സർവൈരൂപേക്ഷ്യതേ തദ്വദുപേക്ഷാ നാമരൂപയോഃ .. 93..

ക്ഷണേ ക്ഷണേ മനോരാജ്യം ഭവത്യേവാന്യഥാന്യഥാ .
ഗതം ഗതം പുനർനാസ്തി വ്യവഹാരോ ബഹിസ്തഥാ .. 94..

ന ബാല്യം യൗവനേ ലഭ്യം യൗവനം സ്ഥവിരേ തഥാ .
മൃതഃ പിതാ പുനർനാസ്തി നായാത്യേവ ഗതം ദിനം .. 95..

മനോരാജ്യാദ്വിശേഷഃ കഃ ക്ഷണധ്വംസിനി ലൗകികേ .
അതോഽസ്മിൻഭാസമാനേഽപി തത്സത്യത്വധിയം ത്യജേത് .. 96..

ഉപേക്ഷിതേ ലൗകികേ ധീർനിർവിഘ്നാ ബ്രഹ്മചിന്തനേ .
BACK TO TOP

നടവത്കൃത്രിമാസ്ഥായാം നിർവഹത്യേവ ലൗകികം .. 97..

പ്രവഹത്യപി നീരേഽധഃ സ്ഥിരാ പ്രൗഢ ശിലാ യഥാ .
നാമരൂപാന്യഥാത്വേഽപി കൂടസ്ഥം ബ്രഹ്മ നാന്യഥാ .. 98..

നിഷ്ഛിദ്രേ ദർപണേ ഭാതി വസ്തുഗർഭം ബൃഹദ്വിയത് .
സച്ചിത്ഘനേ തഥാ നാനാജഗദ്ഗർഭമിദം വിയത് .. 99..

അദൃഷ്ട്വാ ദർപണം നൈവ തദന്തസ്ഥേ ക്ഷണം യഥാ .
അമത്വാ സച്ചിദാനന്ദം നാമരൂപമതിഃ കുതഃ .. 100..

പ്രഥമം സച്ചിദാനന്ദേ ഭാസമാനേഽഥ താവതാ .
ബുദ്ധിം നിയമ്യ നൈവോർധ്വം ധാരയേന്നാമരൂപയോഃ .. 101..

ഏവം ച നിർജഗദ്ബ്രഹ്മ സച്ചിദാനന്ദലക്ഷണം .
അദ്വൈതാനന്ദ ഏതസ്മിന്വിശ്രാമ്യന്തു ജനാശ്ചിരം .. 102..

ബ്രഹ്മാനന്ദാഭിധേ ഗ്രന്ഥേ തൃതീയേഽധ്യായ ഈരിതഃ .
അദ്വൈതാനന്ദ ഏവ സ്യാജ്ജഗന്മിഥ്യാത്വചിന്തയാ .. 103..

ഇതി ~~ബ്രഹ്മാനന്ദേ~~ അദ്വൈതാനന്ദഃ പ്രകരണം സമാപ്തഃ .. 13..

GDO . P.R.IYER 27.6.2014

14. ബ്രഹ്മാനന്ദേ വിദ്യാനന്ദോനാമ - ചതുർദശഃ പരിച്ഛേദഃ .

യോഗേനാത്മവിവേകേന ദ്വൈതമിഥ്യാത്വചിന്തയാ .
ബ്രഹ്മാനന്ദം പശ്യതോഽഥ വിദ്യാനന്ദോ നിരൂപ്യതേ .. 1..

വിഷയാനന്ദവദ്വിദ്യാനന്ദോധീവൃത്തിരൂപകഃ .
ദുഃഖാഭാവാദിരൂപേണ പ്രോക്ത ഏഷ ചതുർവിധഃ .. 2..

ദുഃഖാഭാവശ്ച കാമാപ്തിഃ കൃതകൃത്യോഽഹമിത്യസൗ .
പ്രാപ്തപ്രാപ്യോഽഹമിത്യേവം ചാതുർവിധ്യമുദാഹൃതം .. 3..

ഐഹികം ~~ച~~ ചാമുഷ്മികം ചേത്യേവം ദുഃഖം ദ്വിധേരിതം .
നിവൃത്തിമൈഹികസ്യാഹ ബൃഹദാരണ്യകം വചഃ .. 4..

ആത്മാനം ചേദ്വിജാനീയാദയമസ്മീതി പൂരുഷഃ .
കിമിച്ഛൻകസ്യ കാമായ ശരീരമനുസഞ്ജ്വരേത് .. 5..

ജീവാത്മാ പരമാത്മാ ചേത്യാത്മാ ദ്വിവിധ ഈരിതഃ .
ചിത്താദാത്മ്യാത്ത്രിഭിർദേഹൈർജീവഃ സൻഭോക്തൃതാം വ്രജേത് .. 6..

പരമാത്മാ സച്ചിദാനന്ദസ്താദാത്മ്യം നാമരൂപയോഃ .
ഗത്വാ ഭോഗ്യത്വമാപന്നസ്തദ്വിവേകേ തു നോഭയം .. 7..

ഭോഗ്യമിച്ഛൻഭോക്തുരർഥേ ശരീരമനുസഞ്ജ്വരേത് .
ജ്വരാസ്ത്രിഷു ശരീരേഷു സ്ഥിതാ ന ത്വാത്മനോ ജ്വരാഃ .. 8..

വ്യാധയോ ധാതുവൈഷമ്യേ സ്ഥൂലദേഹേ സ്ഥിതാ ജ്വരാഃ .
കാമക്രോധാദയഃ സൂക്ഷ്മേ ദ്വയോർബീജം തു കാരണേ .. 9..

അദ്വൈതാനന്ദമാർഗേണ പരാത്മനി വിവേചിതേ .
അപശ്യന്വാസ്തവം ഭോഗ്യം കിം നാമേച്ഛേത്പരാത്മവിത് .. 10..

ആത്മാനന്ദോക്തരീത്യാസ്മിൻജീവാത്മന്യവധാരിതേ .
ഭോക്താ നൈവാസ്തി കോഽപ്യത്ര ശരീരാനുജ്വരഃ കുതഃ .. 11..

പുണ്യപാപദ്വയേ ചിന്താ ദുഃഖമാമുഷ്മികം ഭവേത് .
പ്രഥമാധ്യായ ഏവോക്തം ചിന്താ നൈനം തപേദിതി .. 12..

യഥാ പുഷ്കരപർണേഽസ്മിന്നപാമശ്ലേഷണം തഥാ .
വേദനാദൂർധ്വമാഗാമികർമണോഽശ്ലേഷണം ബുധേ .. 13..

ഇഷീകാതൃണതൂലസ്യ വഹ്നിദാഹഃ ക്ഷണാദ്യഥാ .
തഥാ സഞ്ചിതകർമാസ്യ ദഗ്ധം ഭവതി വേദനാത് .. 14..

യഥൈധാംസി സമിദ്ധോഽഗ്നിർഭസ്മസാത്കുരുതേഽർജുന .
ജ്ഞാനാഗ്നിഃ സർവകർമാണി ഭസ്മസാത്കുരുതേ തഥാ .. 15..

യസ്യ നാഹങ്കൃതോ ഭാവോ ബുദ്ധിര്യസ്യ ന ലിപ്യതേ .
ഹത്വാപി സ ഇമാം ലോകാന്ന ഹന്തി ന നിബധ്യതേ .. 16..

മാതാപിത്രോർവധഃ സ്തേയം ഭ്രൂണഹത്യാന്യദീദൃശം .
ന മുക്തിം നാശയേത്പാപം മുഖകാന്തിർന നശ്യതി .. 17..

ദുഃഖാഭാവവദേവാസ്യ സർവകാമാപ്തിരീരിതാ .
സർവാൻകാമാനസാവാപ്യ ഹ്യമൃതോ ഭവദിത്യതഃ .. 18..

ജക്ഷൻക്രീഡന്രതിം പ്രാപ്തഃ സ്ത്രീഭിര്യാനൈസ്തഥേതരൈഃ .
ശരീരം ന സ്മരേത്പ്രാണം കർമണാ ജീവയേദമും .. 19..

സർവാൻകാമാൻസഹാപ്നോതി നാന്യവജ്ജന്മകർമഭിഃ .
വർതന്തേ ശ്രോത്രിയേ ഭോഗാ യുഗപത്ക്രമവർജിതാഃ .. 20..

യുവാ രൂപീ ച വിദ്യാവാന്നീരോഗോ ദൃഢചിത്തവാൻ .
സൈന്യോപേതഃ സർവപൃഥ്വീം വിത്തപൂർണാം പ്രപാലയൻ .. 21..

സർവൈർമാനുഷ്യകൈർഭോഗൈഃ സമ്പന്നസ്തൃപ്തഭൂമിപഃ .
യമാനന്ദമവാപ്നോതി ബ്രഹ്മവിച്ച തമശ്നുതേ .. 22..

മർക്ക്യേഭോഗേ ദ്വയോർനാസ്തി കാമസ്തൃപ്തിരതഃ സമാ .
ഭോഗാന്നിഷ്കാമതൈകസ്യ പരസ്യാപി വിവേകതഃ .. 23..

ശ്രോത്രിയത്വാദ്വേദശാസ്ത്രൈർഭോഗ്യദോഷാനവേക്ഷതേ .
രാജാ ബൃഹദ്രഥോ ദോഷാംസ്താൻഗാഥാഭിരുദാഹരത് .. 24..

ദേഹദോഷാശ്ചിത്തദോഷാ ഭോഗ്യദോഷാ അനേകശഃ .
ശുനാ വാന്തേ പായസേ നോ കാമസ്തദ്വദ്വിവേകിനഃ .. 25..

നിഷ്കാമത്വേ സമേഽപ്യത്ര രാജ്ഞഃ സാധന സഞ്ചയേ .
ദുഃഖമാസീദ്ഭാവിനാശാദിതിഭീരനുവർതതേ .. 26..

നോഭയം ശ്രോത്രിയസ്യാതസ്തദാനന്ദോഽധികോഽന്യതഃ .
BACK TO TOP

ഗന്ധർവാനന്ദ ആശാസ്തി രാജ്ഞോ നാസ്തി വിവേകിനഃ .. 27..

അസ്മിൻകല്പേ മനുഷ്യഃ സൻപുണ്യപാപവിശേഷതഃ .
ഗന്ധർവത്വം സമാപന്നോ മർത്യോ ഗന്ധർവ ഉച്യതേ .. 28..

പൂർവകല്പേ കൃതാത്പുണ്യാത്കല്പാദാവേവ ചേദ്ഭവേത് .
ഗന്ധർവത്വം താദൃഷോഽത്ര ദേവഗന്ധർവ ഉച്യതേ .. 29..

അഗ്നിഷ്വാത്താദയോ ലോകേ പിതരശ്ചിരവാസിനഃ .
കല്പാദാവേവ ദേവത്വം ഗതാ ആജാനദേവതാഃ .. 30..

അസ്മിൻകല്പേഽശ്വമേധാദി കർമ കൃത്വാ മഹത്പദം .
അവാപ്യാജാനദേവൈര്യാഃ പൂജ്യാസ്താഃ കർമദേവതാഃ .. 31..

യമാഗ്നിമുഖ്യാഃ ദേവാഃ സ്യുർജ്ഞാതാവിന്ദ്രബൃഹസ്പതീ .
പ്രജാപതിർവിരാട് പ്രോക്തോ ബ്രഹ്മാ സൂത്രാത്മനാമകഃ .. 32..

സാർവഭൗമാദിസൂത്രാന്താ ഉത്തരോത്തരകാമിനഃ .
അവാങ്മനസഗമ്യോഽയമാത്മാനന്ദസ്തതഃ പരഃ .. 33..

തൈഃസ്തൈഃ കാമ്യേഷു സർവേഷു സുഖേഷു ശ്രോത്രിയോ യതഃ .
നിസ്പൃഹസ്തേന സർവേഷാമാനന്ദാഃ സന്തി തസ്യ തേ .. 34..

സർവകാമാപ്തിരേഷോക്താ യദ്വാ സാക്ഷി ചിദാത്മതാ .
സ്വദേഹവത്സർവദേഹേഷ്വപി ഭോഗാനവേക്ഷതേ .. 35..

അജ്ഞസ്യാപ്യേതദസ്ത്യേവ ന തു തൃപ്തിരബോധതഃ .
യോ വേദ സോഽശ്നുതേ സർവാൻകാമാനിതിയബ്രവീച്ഛ്രുതിഃ .. 36..

യദ്വാ സർവാത്മതാ സ്വസ്യ സാമ്നാ ഗായതി സർവദാ .
അഹമന്നം തഥാന്നാദശ്ചേതി സാമസ്വധീയതേ .. 37..

ദുഃഖാഭാവശ്ച കാമാപ്തിരുഭേ ഹ്യേവം നിരൂപിതേ .
കൃതകൃത്യത്വമന്യച്ച പ്രാപ്തപ്രാപ്യത്വമീക്ഷ്യതാം .. 38..

ഉഭയം തൃപ്തിദീപേ ഹി സമ്യഗസ്മാഭിരീരിതം .
ത ഏവാത്രാനുസന്ധേയാഃ ശ്ലോകാ ബുദ്ധിവിശുദ്ധയേ .. 39..

ഐഹികാമുഷ്മികവ്രാതസിദ്ധ്യൈ മുക്തേശ്ച സിദ്ധയേ .
ബഹു കൃത്യം പുരാസ്യാഭൂത്തത്സർവമധുനാ കൃതം .. 40..

തദേതത്കൃതകൃത്യത്വം പ്രതിയോഗിപുരഃസരം .
അനുസന്ദധദേവായമേവം തൃപ്യതി നിത്യശഃ .. 41..

ദുഃഖിനോഽജ്ഞാഃ സംസരന്തു കാമം പുത്രാദ്യപേക്ഷയാ .
പരമാനന്ദപൂർണോഽഹം സംസരാമി കിമിച്ഛയാ .. 42..

അനുതിഷ്ഠന്തു കർമാണി പരലോകയിയാസവഃ .
സർവലോകാത്മകഃ കസ്മാദനുതിഷ്ഠാമി കിം കഥം .. 43..

വ്യാചക്ഷതാം തേ ശാസ്ത്രാണി വേദാനധ്യാപയന്തു വാ .
യേഽത്രാധികാരിണോ മേ തു നാധികാരോഽക്രിയത്വതഃ .. 44..

നിദ്രാഭിക്ഷേ സ്നാനശൗചേ നേച്ഛാമി ന കരോമി ച .
ദ്രഷ്ടാരശ്ചേത്കല്പയന്തി കിം മേ സ്യാദന്യകല്പനാത് .. 45..

ഗുഞ്ജാപുഞ്ജാദി ദഹ്യേത നാന്യാരോപിതവഹ്നിനാ .
നാന്യാരോപിതസംസാരധർമാനേവമഹം ഭജേ .. 46..

ശൃണ്വന്ത്വജ്ഞാതതത്ത്വാസ്തേ ജാനൻകസ്മാച്ഛൃണോമ്യഹം .
മന്യന്താം സംശയാപന്നാ ന മന്യേഽഹമസംശയഃ .. 47..

വിപര്യസ്തോ നിദിധ്യാസേത്കിം ധ്യാനമവിപര്യയാത് .
ദേഹാത്മത്വവിപര്യാസം ന കദാചിദ്ഭജാമ്യഹം .. 48..

അഹം മനുഷ്യ ഇത്യാദിവ്യവഹാരോ വിനാപ്യമും .
വിപര്യാസം ചിരാഭ്യസ്തവാസനാതോഽവകല്പതേ .. 49..

പ്രാരബ്ധകർമണി ക്ഷീണേ വ്യവഹാരോ നിവർതതേ .
കർമാക്ഷയേ ത്വസൗ നൈവ ശാമ്യേദ്ധ്യാനസഹസ്രതഃ .. 50..

വിരലത്വം വ്യവഹൃതേരിഷ്ടം ചേദ്ധ്യാനമസ്തു തേ .
അബാധികാം വ്യവഹൃതിം പശ്യന്ധ്യായാമ്യഹം കുതഃ .. 51..

വിക്ഷേപോ നാസ്തി യസ്മാന്മേ ന സമാധിസ്തതോ മമ .
വിക്ഷേപോ വാ സമാധിർവാ മനസഃ സ്യാദ്വികാരിണഃ .. 52..

നിത്യാനുഭവരൂപസ്യ കോ മേ വാഽനുഭവഃ പൃഥക് .
കൃതം കൃത്യം പ്രാപണീയം പ്രാപ്തമിത്യേവ നിശ്ചയഃ .. 53..

വ്യവഹാരോ ലൗകികോ വാ ശാസ്ത്രീയോ വാഽന്യഥാഽപി വാ .
മമാകർതുരലേപസ്യ യഥാഽഽരബ്ധം പ്രവർതതാം .. 54..

അഥവാ കൃതകൃത്യോഽപി ലോകാനുഗ്രഹകാമയാ .
ശാസ്ത്രീയേണൈവ മാർഗേണ വർതേഽഹം കാ മമ ക്ഷതിഃ .. 55..

ദേവാർചനസ്നാനശൗചഭിക്ഷാദൗ വർതതാം വപുഃ .
താരം ജപതു വാക്തദ്വത്പഠത്വാമ്നായമസ്തകം .. 56..

വിഷ്ണും ധ്യായതു ധീര്യദ്വാ ബ്രഹ്മാനന്ദേ വിലീയതാം .
സാക്ഷ്യഹം കിഞ്ചിദപ്യത്ര ന കുർവേ നാപി കാരയേ .. 57..

കൃതകൃത്യതയാ തൃപ്തഃ പ്രാപ്തപ്രാപ്യതയാ പുനഃ .
തൃപ്യന്നേവം സ്വമനസാ മന്യതേഽസൗ നിരന്തരം .. 58..

ധന്യോഽഹം ധന്യോഽഹം നിത്യം സ്വാത്മാനമഞ്ജസാ വേദ്മി .
ധന്യോഽഹം ധന്യോഽഹം ബ്രഹ്മാനന്ദോ വിഭാതി മേ സ്പഷ്ടം .. 59..

ധന്യോഽഹം ധന്യോഽഹം ദുഃഖം സാംസാരികം ന വീക്ഷേഽദ്യ .
ധന്യോഽഹം ധന്യോഽഹം സ്വസ്യാജ്ഞാനം പലായിതം ക്വാപി .. 60..

ധന്യോഽഹം ധന്യോഽഹം കർതവ്യം മേ ന വിദ്യതേ കിഞ്ചിത് .
ധന്യോഽഹം ധന്യോഽഹം പ്രാപ്തവ്യം സർവമദ്യ സമ്പന്നം .. 61..

ധന്യോഽഹം ധന്യോഽഹം തൃപ്തേർമേ കോപമാ ഭവേല്ലോകേ .
ധന്യോഽഹം ധന്യോഽഹം ധന്യോ ധന്യഃ പുനഃ പുനർധന്യഃ .. 62..

അഹോ പുണ്യമഹോ പുണ്യം ഫലിതം ഫലിതം ദൃഢം .
അസ്യ പുണ്യസ്യ സമ്പത്തേരഹോ വയമഹോ വയം .. 63..

അഹോ ശാസ്ത്രമഹോ ശാസ്ത്രമഹോ ഗുരുരഹോ ഗുരുഃ .
അഹോ ജ്ഞാനമഹോ ജ്ഞാനമഹോ സുഖമഹോ സുഖം .. 64..

ബ്രഹ്മാനന്ദാഭിധേ ഗ്രന്ഥേ ചതുർഥോഽധ്യായ ഈരിതഃ .
വിദ്യാനന്ദസ്തദുത്പത്തിപര്യന്തോഽഭ്യാസ ഇഷ്യതാം .. 65..

ഇതി ബ്രഹ്മാനന്ദേ വിദ്യാനന്ദഃ സമാപ്തഃ .. 14..

ഓം · P.R.IYER 27.6.2024

15. ബ്രഹ്മാനന്ദേ വിഷയാനന്ദോ നാമ - പഞ്ചദശഃ പരിച്ഛേദഃ .

അഥാത്ര വിഷയാനന്ദോ ബ്രഹ്മാനന്ദാംശരൂപഭാക് .
നിരൂപ്യതേ ദ്വാരഭൂതസ്തദംശത്വം ശ്രുതിർജഗൗ .. 1..

ഏഷോഽസ്യ പരമാനന്ദോ യോഽഖണ്ഡൈകരസാത്മകഃ .
അന്യാനി ഭൂതാന്യേതസ്യ മാത്രാമേവോപഭുഞ്ജതേ .. 2..

ശാന്താ ഘോരാസ്തഥാ മൂഢാ മനസോ വൃത്തയസ്ത്രിധാ .
വൈരാഗ്യം ക്ഷാന്തിരൗദാര്യമിത്യാദ്യാഃ ശാന്തവൃത്തയഃ .. 3..

തൃഷ്ണാ സ്നേഹോ രാഗലോഭാവിത്യാദ്യാ ഘോരവൃത്തയഃ .
സംമോഹോഭയമിത്യാദ്യാഃ കഥിതാ മൂഢവൃത്തയഃ .. 4..

വൃത്തിഷ്വേതാസു സർവാസു ബ്രഹ്മണശ്ചിത്സ്വഭാവതാ .
പ്രതിബിംബതി ശാന്താസു സുഖം ച പ്രതിബിംബതി .. 5..

രൂപം രൂപം ബഭൂവാസൗ പ്രതിരൂപ ഇതി ശ്രുതിഃ .
ഉപമാ സൂര്യകേത്യാദി സൂത്രയാമാസ സൂത്രകൃത് .. 6..

ഏക ഏവ ഹി ഭൂതാത്മാ ഭൂതേ ഭൂതേ വ്യവസ്ഥിതഃ .
ഏകധാ ബഹുധാ ചൈവ ദൃശ്യതേ ജലചന്ദ്രവത് .. 7..

ജലേ പ്രവിഷ്ടശ്ചന്ദ്രോഽയമസ്പഷ്ടഃ കലുഷേ ജലേ .
വിസ്പഷ്ടോ നിർമലേ തദ്വദ്ദ്വേധാ ബ്രഹ്മാപി വൃത്തിഷു .. 8..

ഘോരമൂഢാസു മാലിന്യാത്സുഖാംശസ്യ തിരസ്കൃതിഃ .
ഈഷന്നൈർമല്യതസ്തത്ര ചിദംശപ്രതിബിംബനം .. 9..

യദ്വാപി നിർമലേ നീരേ വഹ്നേരൗഷ്ണ്യസ്യ സങ്ക്രമഃ .
ന പ്രകാശസ്യ തദ്വത്സ്യാച്ചിന്മാത്രോദ്ഭൂതിരത്ര ച .. 10..

കാഷ്ഠേ ത്വൗഷ്ണ്യപ്രകാശൗ ദ്വാവുദ്ഭവം ഗച്ഛതോ യഥാ .
ശാന്താസു സുഖചൈതന്യേ തഥൈവോദ്ഭൂതിമാപ്നുതഃ .. 11..

വസ്തുസ്വരൂപമാശ്രിത്യ വ്യവസ്ഥാ തൂഭയോഃ സമാ .
അനുഭൂത്യനുസാരേണ കല്പ്യതേ ഹി നിയാമകം .. 12..

ന ഘോരാസു ന മൂഢാസു സുഖാനുഭവ ഈക്ഷ്യതേ .
ശാന്താസ്വപി ക്വചിത്കശ്ചിത്സുഖാതിശയ ഈശ്യതാം .. 13..

ഗൃഹക്ഷേത്രാദിവിഷയേ യദാ കാമോ ഭവേത്തദാ .
രാജസസ്യാസ്യ കാമസ്യ ഘോരത്വാത്തത്ര നോ സുഖം .. 14..

സിദ്ധ്യേന്ന വേത്യസ്തി ദുഃഖമസിദ്ധൗ തദ്വിവർധതേ .
പ്രതിബന്ധേ ഭവേത്ക്രോധോ ദ്വേഷോ വാ പ്രതിബന്ധകഃ .. 15..

അശക്യശ്ചേത്പ്രതീകാരോ വിഷദഃ സ്യാത്സ താനസഃ .
ക്രോധാദിഷു മഹാദുഃഖം സുഖശങ്കാപി ദൂരതഃ .. 16..

കാമ്യലാഭേ ഹർഷവൃത്തിഃ ശാന്താ തത്ര മഹത്സുഖം .
ഭോഗേ മഹത്തരം ലാഭപ്രസക്താവീഷദേവ ഹി .. 17..

മഹത്തമം വിരക്തൗ തു വിദ്യാനന്ദേ തദീരിതം .
ഏവം ക്ഷാന്തൗ തഥൗദാര്യേ ക്രോധലോഭനിവാരണാത് .. 18..

യദ്യത്സുഖം ഭവേത്തത്തദ്ബ്രഹ്മൈവ പ്രതിബിംബനാത് .
വൃത്തിഷ്വന്തർമുഖാ സ്വസ്യ നിർവിഘ്നം പ്രതിബിംബനം .. 19..

സത്താ ചിതിഃ സുഖം ചേതി സ്വഭാവാ ബ്രഹ്മണസ്ത്രയഃ .
മൃച്ഛിലാദിഷു സത്തൈവ വ്യജ്യതേ നേതരദ്ദ്വയം .. 20..

സത്താ ചിതിർദ്വയം വ്യക്തം ധീവൃത്ത്യോർഘോരമൂഢയോഃ .
ശാന്തവൃത്തൗ ത്രയം വ്യക്തം മിശ്രം ബ്രഹ്മേത്ഥമീരിതം .. 21..

അമിശ്രം ജ്ഞാനയോഗാഭ്യാം തൗ ച പൂർവമുദീരിതൗ .
ആദ്യേഽധ്യായേ യോഗചിന്താ ജ്ഞാനമധ്യായോർദ്വയോഃ .. 22..

അസത്താ ജാഡ്യദുഃഖേ ദ്വേ മായാരൂപം ത്രയം ത്വിദം .
അസത്താ നരശൃംഗാദൗ ജാഡ്യം കാഷ്ഠശിലാദിഷു .. 23..

ഘോരമൂഢധിയോർദുഃഖമേവം മായാ വിജൃംഭിതാ .
ശാന്താദി ബുദ്ധിവൃത്ത്യൈക്യാന്മിശ്രം ബ്രഹ്മേതി കീർതിതം .. 24..

ഏവം സ്ഥിതേഽത്ര യോ ബ്രഹ്മ ധ്യാതുമിച്ഛേത്പുമാനസൗ .
നൃശൃംഗാദിമുപേക്ഷേത ശിഷ്ടം ധ്യായേദ്യഥായഥം .. 25..

ശിലാദൗ നാമരൂപേ ദ്വേ ത്യക്ത്വാ സന്മാത്രചിന്തനം .
ത്യക്ത്വാ ദുഃഖം ഘോരമൂഢധിയോഃ സച്ചിദ്വിചിന്തനം .. 26..

ശാന്താസു സച്ചിദാനന്ദാംസ്ത്രീനപ്യേവം വിചിന്തയേത് .
കനിഷ്ഠമധ്യമോത്കൃഷ്ടാസ്തിസ്രശ്ചിന്താഃ ക്രമാദിമാഃ .. 27..

മന്ദസ്യ വ്യവഹാരേഽപി മിശ്രബ്രഹ്മണി ചിന്തനം .
ഉത്കൃഷ്ടം വ്യക്തുമേവാത്ര വിഷയാനന്ദ ഈരിതഃ .. 28..

ഔദാസീന്യേ തു ധീവൃത്തേഃ ശൈഥില്യാദുത്തമോത്തമം .
ചിന്തനം വാസനാനന്ദേ ധ്യാനമുക്തം ചതുർവിധം .. 29..

ന ധ്യാനം ജ്ഞാനയോഗാഭ്യാം ബ്രഹ്മവിദ്യൈവ സാ ഖലു .
ധ്യാനേനൈകാഗ്ര്യമാപന്നേ ചിത്തേ വിദ്യാ സ്ഥിരീഭവേത് .. 30..

വിദ്യായാം സച്ചിദാനന്ദാ അഖണ്ഡൈകരസാത്മതാം .
പ്രാപ്യ ഭാന്തി ന ഭേദേന ഭേദകോപാധിവർജനാത് .. 31..

ശാന്താ ഘോരാഃ ശിലാദ്യാശ്ച ഭേദകോപാധയോ മതാഃ .
യോഗാദ് വിവേകതോ വൈഷമുപാധീനാമപാകൃതിഃ .. 32..

നിരുപാധിബ്രഹ്മതത്ത്വേ ഭാസമാനേ സ്വയമ്പ്രഭേ .
അദ്വൈതേ ത്രിപുടീ നാസ്തി ഭൂമാനന്ദോഽത ഉച്യതേ .. 33..

ബ്രഹ്മാനന്ദ അഭിധേ ഗ്രന്ഥേ പഞ്ചമോഽധ്യായ ഈരിതഃ .
വിഷയാനന്ദ ഏതേന ദ്വാരേണാന്തഃ പ്രവേശ്യതാം .. 34..

പ്രീയാദ്ധരിഹരോഽനേന ബ്രഹ്മാനന്ദേന സർവദാ .
പായാച്ച പ്രാണിനഃ സർവാൻസ്വാശ്രിതാം ശുദ്ധമാനസാൻ .. 35..

ഇതി ബ്രഹ്മാനന്ദേ വിഷയാനന്ദഃ സമാപ്തഃ .. 15..

ഇതി ശ്രീമത്പരമഹംസപരിവ്രാജകാചാര്യ
ശ്രീ വിദ്യാരണ്യമുനിവിരചിതഃ പഞ്ചദശീ ഗ്രന്ഥഃ സമാപ്തഃ .

ഡോ. P.R. IYER 27.6.2024

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi

```
% Text title            : Panchadashi
% File name             : panchadashi.itx
% itxtitle              : panchadashI (vidyAraNyasvAmi virachitA)
% engtitle              : Panchadashi
% Category              : major_works, vidyAraNya, vedanta, panchadashI
% Location              : doc_z_misc_major_works
% Sublocation           : major_works
% Texttype              : pramukha
% Author                : Swami Vidyaranya [circa 1350 A.D.]
% Language              : Sanskrit
% Subject               : philosophy
% Transliterated by     : Sunder Hattangadi
% Proofread by          : Sunder Hattangadi, v.subrahmanian at gmail.com
% Description-comments  : A treatise on Advaita Vedanta of Shankara
% Indexextra            : (Lectures/Translation, Hindi PDF , saTIka)
% Latest update         : August 5, 2011, April 14, 2018
% Send corrections to   : sanskrit at cheerful dot c om
% Site access           : https://sanskritdocuments.org
```